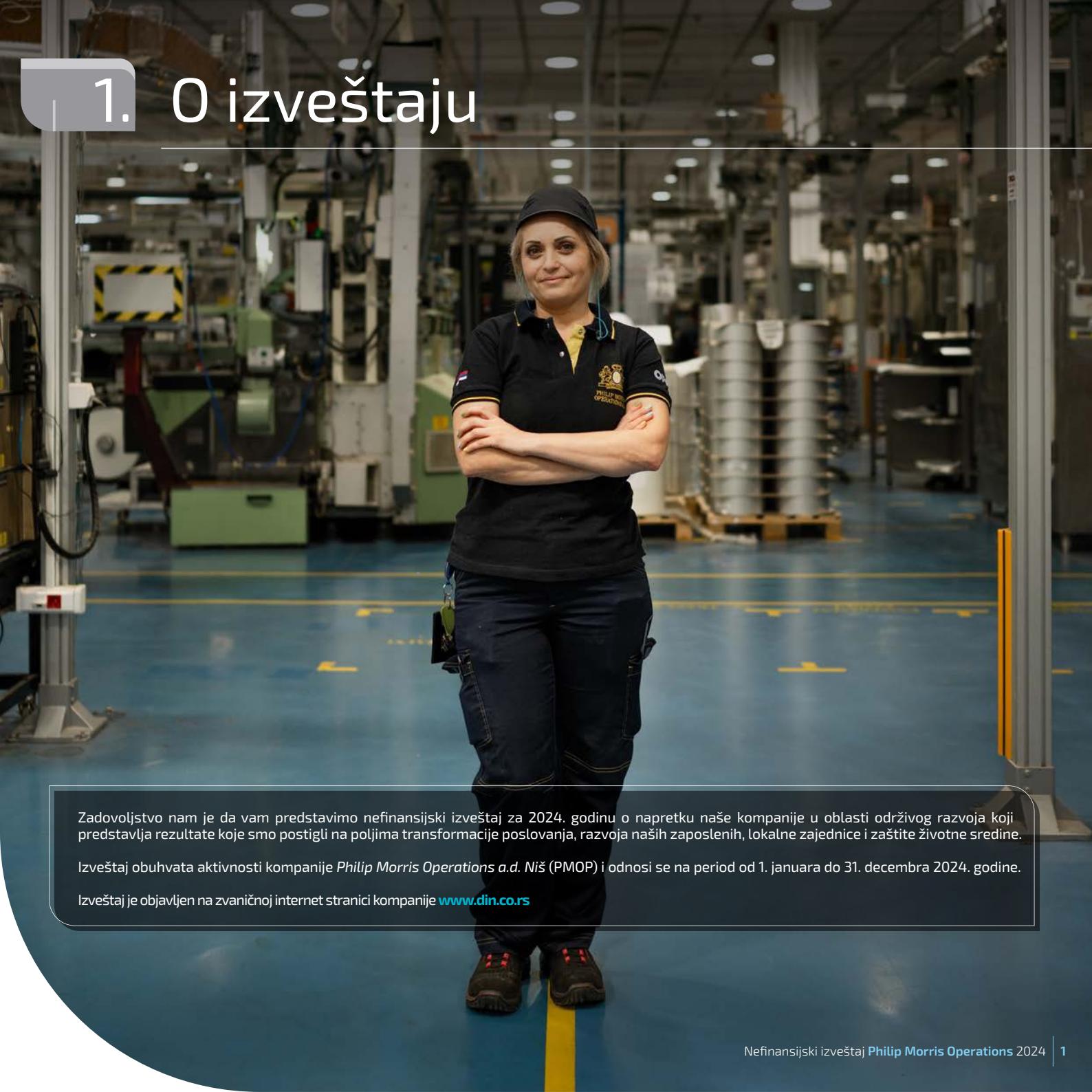

NEFINANSIJSKI IZVEŠTAJ
**PHILIP MORRIS
OPERATIONS A.D. NIŠ**
ZA 2024. GODINU

Sadržaj

1.	O izveštaju	1
2.	Uvodna reč Generalnog direktora	2
3.	Reč direktora proizvodnje	3
3.1	O kompaniji	4
4.	Održivo poslovanje u našoj kompaniji	6
4.1.	PMI Izjava o svrsi	6
4.2.	Održivi razvoj kao osnova naše poslovne strategije	7
5.	Uticaj proizvoda	8
5.1.	Uticaj proizvoda na društvo	8
	- Inovacije za razvoj boljih proizvoda	
	- Naši bezdimni proizvodi na srpskom tržištu	
	- Odgovoran marketing i prodaja	
	- Naša posvećenost prevenciji pristupa mlađih duvanskim proizvodima	
5.2.	Uticaj proizvoda na životnu sredinu	13
	- Eko dizajn i cirkularnost proizvoda	
	- Inicijative za sprečavanje nepravilnog odlaganja proizvoda nakon upotrebe	
6.	Uticaj naših poslovnih operacija	16
6.1.	Uticaj naših poslovnih operacija na društvo	16
	Briga o zaposlenima	
	- Bezbednost, zdravlje i dobrobit zaposlenih	
	- Bezbednost na putu	
	- Dobrobit zaposlenih	
	- Prepoznavanje i zadržavanje talenata	
	- Obuke i razvoj	
	- Prihvatanje različitosti i inkluzija	
	- Benefiti za zaposlene	
	- Nagrade i priznanja	
	- Prikupljanje povratnih informacija zaposlenih	
	- Mogućnosti za studente	
	- Volontiranje zaposlenih	
	- Održivo upravljanje lancem snabdevanja	
	- Poštovanje ljudskih prava	
	- Projekti u zajednici	
	- Šta je StarTech?	
	- 2024: Aktivnosti u fokusu	
6.2.	Uticaj naših poslovnih operacija na životnu sredinu	29
	- Klimatske promene	
	- Dekarbonizacija naših operacija	
	- Lokalne inicijative sprovedene 2024. godine	
	- „Zeleni“ vozni park	
	- Upravljanje vodama	
	- O standardu	
7.	Poslovanje u skladu sa najboljim praksama	34
	- Integritet u poslovanju	
	- Odgovorno zastupanje i poštovanje fiskalnih praksi	
	- Sprečavanje korupcije	
	- Sprečavanje nezakonite trgovine duvanom	
	- Sloboda udruživanja	
	- Prijavljivanje nepoštovanja pravila i procedura	
	- Privatnost i zaštita podataka	

1. O izveštaju

Zadovoljstvo nam je da vam predstavimo nefinansijski izveštaj za 2024. godinu o napretku naše kompanije u oblasti održivog razvoja koji predstavlja rezultate koje smo postigli na poljima transformacije poslovanja, razvoja naših zaposlenih, lokalne zajednice i zaštite životne sredine.

Izveštaj obuhvata aktivnosti kompanije *Philip Morris Operations a.d. Niš* (PMOP) i odnosi se na period od 1. januara do 31. decembra 2024. godine.

Izveštaj je objavljen na zvaničnoj internet stranici kompanije www.din.co.rs

2. Uvodna reč

Generalnog direktora

Aleksandar Jakovljević

Generalni direktor
za jugoistočnu Evropu

Zadovoljstvo mi je da vam predstavim godišnji izveštaj o nefinansijskom poslovanju za 2024. godinu kompanije Philip Morris. Protekla godina bila je veoma značajna za nas, jer smo uz odlične poslovne performanse i rekordne volumene koje je proizvela naša fabrika u Nišu, paralelno radili na realizaciji najavljenе investicije za izgradnju novih kapaciteta za proizvodnju bezdimnih proizvoda.

Bezdimni duvanski i nikotinski proizvodi čine srž održive budućnosti naše kompanije, i verujemo cele naše industrije, zato kontinuirano ulažemo u razvoj i komercijalizaciju novih kategorija ovih proizvoda koji su bolja zamena za cigarete.

U 2024. godini smo na srpskom tržištu lansirali još jedan novi proizvod (ZYN), u kategoriji nikotinskih vrećica. U januaru 2025. godine Američka agencija za hranu i lekove (FDA) autorizovala je komercijalizaciju ZYN nikotinskih vrećica u SAD-u, što je značajno i za nas, jer ovu odluku FDA donosi kada na osnovu dostavljenih naučnih dokaza utvrđi da je prodaja nekog proizvoda „u skladu sa principima zaštite javnog zdravlja“.

To predstavlja još jednu potvrdu naše posvećenosti da kroz nauku i inovacije pozitivno doprinesemo društву. Paralelno, stalnim tehnološkim unaprednjima i predanošću naše organizacije principima održivosti težimo tome da ostvarimo pozitivan uticaj i na životnu sredinu i šиру zajednicu. Naša strategija održivosti uključuje i aktivno angažovanje dobavljača i ostalih partnera u našem lancu kako bismo osigurali da i oni poštuju visoke standarde.

Verujemo da je transparentnost ključna za izgradnju poverenja i dugoročnih odnosa sa svim interesnim stranama, zato vas pozivam da pogledate izveštaj u nastavku koji pruža detaljan pregled naših inicijativa, postignuća i ciljeva za budućnost.

Hvala vam na kontinuiranoj podršci i poverenju. Radujemo se nastavku zajedničkog puta ka održivoj i prosperitetnoj budućnosti.

A handwritten signature in black ink, appearing to read "Aleksandar Jakovljević".

Uvodna reč direktora Proizvodnje

Zadovoljstvo mi je što mogu da dam uvod u godišnji izveštaj o nefinansijskom poslovanju Philip Morris Operations a.d. Niš i predstavim vam neke od sjajnih rezultata koje smo postigli, pre svega u pogledu smanjenja ekološkog otiska i pozitivnog uticaja na društvo i zajednicu.

Naša fabrika je i u 2024. godini nastavila da ostvaruje izuzetne rezultate i uspela da se pozicionira kao jedna od vodećih fabrika naše grupacije u Evropi. Ove rezultate postigli smo zahvaljujući strateškom fokusiranju na inovacije, ulaganju u nove tehnologije, kao i posvećenosti zaposlenih principima održivog razvoja i održavanju najviših standarda.

U 2024. godini ostvarili smo rekordnu proizvodnju od 28.5 milijardi cigareta, ali pored proizvodnih ključnih pokazatelja uspešnosti koji se odnose na efikasnost i produktivnost naših operacija, posebno smo ponosni na činjenicu da smo i uz povećane proizvodne količine ostvarili dodatno poboljšanje energetske efikasnosti za preko 2,5%, što predstavlja najbolji rezultat u okviru EU regiona kome pripada naša fabrika. Priznanja poput međunarodnog sertifikata za upravljanje vodnim resursima, kao i potvrda o ugljeničnoj neutralnosti naše fabrike dodatno potvrđuju našu posvećenost odgovornom poslovanju.

Pozivam vas da detaljnije istražite postignuća i inicijative koje smo sproveli tokom protekle godine u nastavku ovog izveštaja.

A handwritten signature in black ink, appearing to read "Jovana Dačić".

Jovana Dačić
Direktor proizvodnje
za jugoistočnu Evropu

3. O kompaniji Philip Morris International

Philip Morris International (PMI) je vodeća međunarodna duvanska kompanija koja aktivno radi na stvaranju budućnosti bez duvanskog dima i razvija svoj assortiman koji će dugoročno obuhvatiti proizvode van duvanskog i nikotinskog sektora. Trenutni proizvodni assortiman kompanije se uglavnom sastoji od cigareta i proizvoda bez duvanskog dima.

PMI je od 2008. godine uložio više od 14 milijardi dolara u razvoj, naučnu potvrdu i prodaju inovativnih proizvoda bez duvanskog dima za punoletne korisnike koji bi inače nastavili da puše, sa ciljem da potpuno eliminiše prodaju cigareta. Tu spada razvoj kapaciteta za naučnu procenu svetske klase, posebno u oblastima pretkliničke sistematske toksikologije, kliničkih i bihevioralnih istraživanja i postprodajnih studija.

PMI je 2022. godine preuzeo švedsku kompaniju Swedish Match - lidera u nikotinskim proizvodima za oralnu upotrebu - i tako postao globalni lider i u kategoriji proizvoda bez duvanskog dima na čelu sa brendovima IQOS i ZYN.

Nakon temeljne naučne revizije, Američka agencija za hranu i lekove (FDA) odobrila je plasman na američko tržište General

snus i ZYN nikotinskih vrećica kompanije Swedish Match, kao i verzije IQOS uređaja i duvanskih patrona kompanije PMI - što čini prva takva odobrenja u ovim kategorijama proizvoda. Verzije IQOS uređaja i duvanskih patrona, kao i General snus, takođe su dobili prva odobrenja od strane FDA da se mogu svrstati u kategoriju duvanskih proizvoda modifikovanog rizika.

Verzije IQOS uređaja i duvanskih patrona, kao i General snus, takođe su dobile prva odobrenja od strane FDA za duvanske proizvode modifikovanog rizika. Od 31. decembra 2024. godine proizvodi bez duvanskog dima kompanije PMI su u prodaji na 95 tržišta, a PMI procenjuje da 38,6 miliona punoletnih osoba širom sveta koristi proizvode bez duvanskog dima kompanije PMI. Proizvodi bez duvanskog dima su činili oko 39% ukupnog neto prihoda kompanije PMI u 2024. godini.

Na osnovu čvrstih temelja i značajne naučne ekspertize, PMI ima dugoročnu ambiciju da uđe u oblasti wellness-a i zaštite zdravlja sa ciljem da unapredi život pružanjem besprekornog zdravstvenog iskustva.

Za više informacija posetite www.PMI.com i www.PMIsience.com

3.1 O kompaniji Philip Morris u Srbiji

U Srbiji, *Philip Morris International* obavlja delatnost kroz dva ogranaka, *Philip Morris Operations a.d. Niš* (PMOP) i *Philip Morris Services d.o.o. Beograd* (PMSE). Fabrika u Nišu jedna je od najmodernijih u globalnoj mreži fabrika kompanije PMI, i najveći je proizvodač duvanskih proizvoda u zemlji, dok je Beograd regionalno sedište kompanije PMI za jugoistočnu Evropu (SEE) kao i jedan od centara ekspertize za finansijsko poslovanje kompanije PMI. Trenutno imamo ukupno 948 zaposlenih širom zemlje, od čega u PMOP radi 585 zaposlenih.

Novija istorija kompanije PMOP počinje u oktobru 2003. godine kada je PMI privatizovao najveću srpsku fabriku duvana, DIN "Fabrika duvana" a.d. Niš (DIN). Od 2003. godine PMI je uložio više od 933 miliona dolara u Srbiji, čime ostaje jedan od najvećih investitora u zemlji.

U Srbiji smo od 2003. godine uložili preko 24,5 miliona dolara u razne inicijative u zajednici. Želimo da pomognemo razvoju zajednice kroz programe usmerene na inovativno preduzetništvo, obrazovanje i nauku. Naš ključni strateški donatorski program "StarTech", koji se realizuje u saradnji sa Nacionalnom alijansom za lokalni ekonomski razvoj (NALED), je višegodišnji program vredan 8 miliona dolara, usmeren na promociju inovacija i tehnološkog razvoja u Srbiji, kao i podršku digitalnoj transformaciji malih i srednjih preduzeća. Cilj projekta je da se ubrza rast srpskih kompanija i transformacija tradicionalne ekonomije u digitalnu, kroz podršku u formi obezbeđivanja sredstava i ekspertize, rada na unapređivanju uslova za podsticanje inovacija i promocije domaćeg inovativnog preduzetništva. U 2024. godini započet je novi trogodišnji ciklus ovog programa.

Philip Morris u Srbiji

4. Održivo poslovanje u našoj kompaniji

4.1 PMI Izjava o svrsi

PMI ima za cilj da što je pre moguće potpuno zameni cigarete bezdimnim proizvodima koji su naučno dokazani kao manje štetni od pušenja i da se dugoročno razvije u kompaniju koja se bavi wellness-om, boljim stilovima života i zdravljem. Svrha i vizija kompanije detaljno su opisane u PMI Izjavi o svrsi (PMI Statement of Purpose) koju potpisuje naš Bord direktora. Ovaj dokument takođe prepoznaže zainteresovane strane koje imaju ključnu ulogu u našem održivom razvoju i dugoročnom stvaranju vrednosti.

Na sledećem [linku](#) možete pogledati ceo tekst PMI Izjave o svrsi.

Da bismo ostvarili našu svrhu, radikalno transformišemo naše poslovanje, i to oblikuje kako našu dugoročnu strategiju tako i usmeravanje naših resursa. Transformacija naše kompanije nije samo zamena jednog proizvoda drugim. To zahteva promenu celog našeg lanca vrednosti, kao i načina na koji se angažujemo sa svim zainteresovanim stranama i društвom uopшte. Ovo je zahtevalo sveobuhvatan pregled i reviziju celog našeg poslovnog modela, što donosi i izazove i prilike za sve aspekte našeg poslovanja, ali nam je ujedno omogućilo i da se uspešno prilagodimo potrebama i очekivanjima naših potrošača i svih zainteresovanih strana. U principima održivosti mi vidimo priliku za inovacije i rast, i to nam je omogućilo da kreiramo proizvode koji će ubrzati smanjenje pušenja, na mnogo brži i efikasniji način nego što to mogu da urade tradicionalne mere za kontrolu upotrebe duvana.

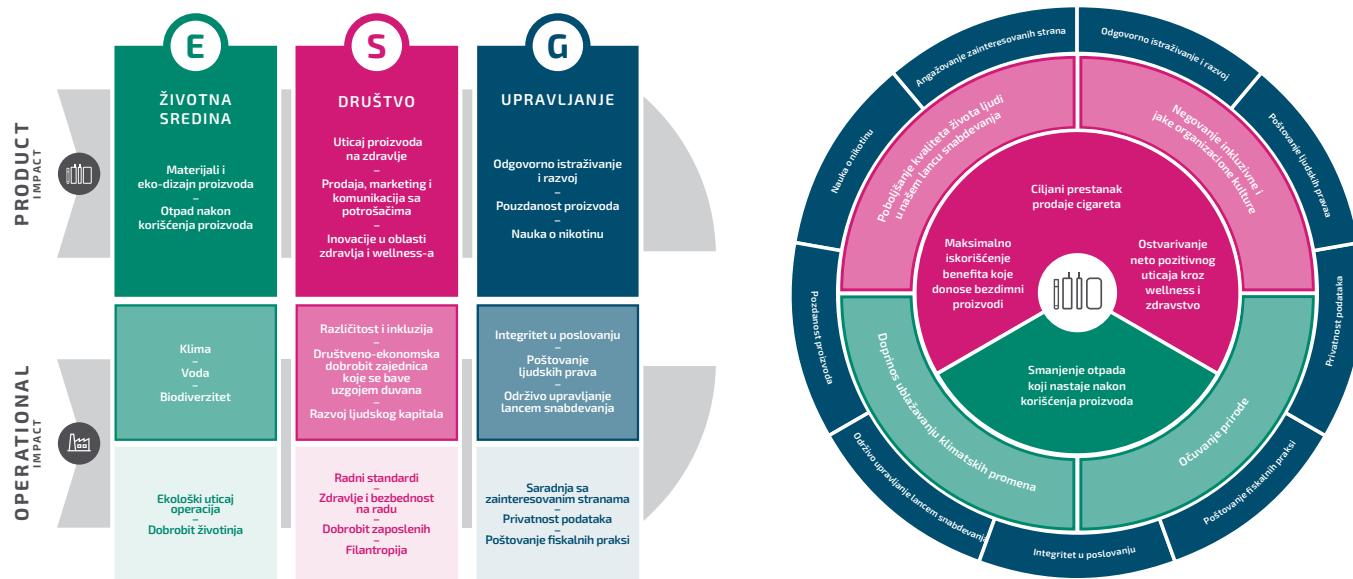
4.2 Održivi razvoj kao osnova naše poslovne strategije

Jedini način da ostvarimo svoju svrhu i viziju jeste da ugradimo principe održivog razvoja u sve što radimo.

Naš pristup održivosti oslanja se na analizu materijalnosti koji je naša kompanija uradila na globalnom nivou, u okviru koje je sagledana i prioritizovana duga lista Environmental, Social and Governance (ESG) tema. Više o analizi materijalnosti možete pogledati na sledećem [linku](#).

Rezultat toga je strukturirani ESG okvir (prikazan u nastavku) koji prikazuje one ESG teme na koje se fokusiramo i u okviru kojih prioritetno ulažemo najviše resursa.

Ovaj okvir prepoznaje dve različite oblasti uticaja: teme koje se odnose na naše proizvode (ŠTA proizvodimo), koje su deo stuba "Uticaj proizvoda" i one koji se odnose na naše poslovne operacije (KAKO proizvodimo), koje su deo stuba "Operativni uticaj". Svaku od tema klasifikujemo na osnovu tri osnovna elementa ESG-a: životnu sredinu, društveni uticaj i upravljanje.

Iz ovog ESG okvira proizlazi 8 strategija koje su usmerene na osam ključnih oblasti uticaja, a koje su dalje razložene u 11 ciljeva koji čine našu **Mapu puta 2025**. Ispunjavanje ovih ciljeva merimo kroz ključne pokazatelje učinka koji sačinjavaju naš **Sustainability Index** na globalnom nivou.

5. Uticaj proizvoda

5.1 Uticaj proizvoda na društvo

U skladu sa rezultatima analize materijalnosti, u srž naše strategije stavili smo upravo adresiranje društvenih uticaja naših proizvoda. Smanjenje negativnog uticaja pušenja na zdravlje ljudi je oblast gde možemo dati najveći doprinos društvu kroz unapređenje javnog zdravlja, što ujedno čini temelj PMI vizije i strategije.

Najbolji izbor koji neko može da donese jeste da nikada ne počne da puši. Ukoliko je neko već pušač, najbolja odluka jeste da prestane. Međutim, mnogi ne prestanu. Onim punoletnim osobama koje bi inače nastavile da puše treba omogućiti pristup nikotinskim proizvodima koji čine bolju alternativu pušenju.

Zahvaljujući naučnim i tehnološkim inovacijama takve alternative su danas dostupne. Velika većina štetnih supstanci koje se nalaze u dimu cigareta i koje su povezane sa bolestima izazvanim pušenjem nastaje sagorevanjem. Proizvodi koji sadrže nikotin, a koji ne uključuju sagorevanje (bezdimni i drugi nikotinski proizvodi), kao što su elektronske cigarete, oralni nikotinski proizvodi i proizvodi koji zagrevaju, ali ne sagorevaju duvan, iako izazivaju zavisnost i nisu bez rizika, predstavljaju mnogo bolju alternativu od nastavka pušenja.

Za odrasle osobe koje bi inače nastavile da puše, naučno potkrepljeni alternativni proizvodi predstavljaju značajnu priliku, jer prelazak na ove proizvode ima potencijal da smanji rizik od razvoja bolesti povezanih sa pušenjem u poređenju sa nastavkom korišćenja cigareta. Međutim, da bi se postigao pozitivan uticaj koji ovi proizvodi mogu imati po javno zdravlje, nije dovoljno samo razviti i naučno dokazati potencijal za smanjenje rizika ovih proizvoda, već je neophodan i uspešan prelazak odraslih pušača na njih i potpuni prestanak korišćenja cigareta. Zato je veoma važno da svi odrasli pušači budu informisani o bezdimnim i drugim nikotinskim proizvodima, da razumeju njihove prednosti u odnosu na nastavak pušenja, da im oni budu dostupni, da ih prihvate i da mogu da ih priuštite.

Mi u PMI-u želimo da ubrzamo kraj pušenja tako što činimo cigarete zastarelim. U tu svrhu transformišemo naše operacije i lanac vrednosti kako bismo razvili i komercijalizovali bezdimne proizvode koji su naučno potkrepljeni kao bolja alternativa nastavku pušenja. Jedan od zadataka koji smo sebi zadali jeste da u saradnji sa naučnom zajednicom, institucijama javnog zdravlja i regulatornim telima podignemo svest i obrazujemo kako javnost, tako i zdravstvene radnike o zabludi da je nikotin osnovni uzrok bolesti izazvanih pušenjem, ne negirajući pritom da on izaziva zavisnost.

Inovacije za razvoj boljih proizvoda

Institucije javnog zdravlja, naučna zajednica i mnoga regulatorna tela, kao što je Američka uprava za hranu i lekove (FDA), slažu se da primarni uzrok bolesti povezanih sa pušenjem nije nikotin, već udisanje štetnih i potencijalno štetnih sastojaka, od kojih se većina emituje kao rezultat sagorevanja duvana.

Izbegavanjem sagorevanja smanjujemo ili eliminišemo stvaranje štetnih i potencijalno štetnih sastojaka (PHHCs). Iz tog razloga, naša kompanija je, kroz značajna ulaganja u istraživanje i razvoj, razvila i nastavlja da usavršava portfolio proizvoda koji imaju značajno smanjen uticaj na zdravlje u poređenju sa cigaretama koje sagorevaju duvan. Iako nisu bez rizika, ovi proizvodi daleko su bolji izbor od nastavka pušenja (pročitajte više na <https://www.pmiscience.com/>).

Naša dva glavna centra za istraživanje i razvoj, smeštena u Švajcarskoj i Singapuru, zapošljavaju stotine naučnika, inženjera i drugih stručnjaka koji rade na razvoju i evaluaciji bezdimnih proizvoda.

Da bi se maksimalno iskoristile prednosti bezdimnih proizvoda za pušače i stanovništvo u celini, potreban je trostruki pristup:

- ▶ Fokusiramo se na istraživanje i razvoj manje štetnih alternativa u korist onih punoletnih pušača koji bi inače nastavili da puše.
- ▶ Radimo na tome da osiguramo da odrasli pušači imaju pristup i uspešno prelaze na bezdimne proizvode, što može pomoći da se ubrza smanjenje rasprostranjenosti pušenja.
- ▶ Primenjujemo odgovorne prakse u pogledu marketinga i prodaje kako bi maksimalno smanjili rizike od neželjenih posledica, kao što je pristup mlađih našim proizvodima.

Iako od kritične važnosti, ostvarenje vizije bez duvanskog dima nije naš konačni cilj. Mi paralelno istražujemo dodatne prilike za rast i razvoj kroz oblasti wellness-a i zdravstva, koristeći kapacitete koje smo razvili dok smo radili na transformaciji našeg biznisa. Upravo kroz ove dodatne prilike koje smo otvorili na tom putu možemo ostvariti i krajnji cilj a to je neto pozitivan uticaj na društvo.

Više detalja o našim ciljevima do 2025. i ostvarenim rezultatima do sada možete naći na sledećem [linku](#).

Naši bezdimni proizvodi na srpskom tržištu

Philip Morris International (PMI) ima više kategorija bezdimnih proizvoda kako bi ponudio različite alternative tradicionalnim cigaretama i smanjio štetu povezanu s pušenjem, jer ne postoji jedinstvena opcija koja bi odgovarala svima. Različite kategorije bezdimnih proizvoda omogućavaju punoletnim pušačima da pronađu alternativu koja im najviše odgovara, čime se povećava šansa za prelazak s cigareta na manje štetne opcije.

Na tržištu Srbije kompanija je prisutna sa tri kategorije bezdimnih proizvoda - uređajima koji zagrevaju duvan, elektronskim cigaretama i oralnim nikotinskim proizvodima (nikotinskim vrećicama).

Uredaji koji zagrevaju duvan su proizvodi koji koriste tehnologiju zagrevanja umesto sagorevanja duvana. Ovi uređaji zagrevaju duvan do određene temperature, čime se oslobođa nikotin i aroma bez stvaranja dima i pepela koji su karakteristični za tradicionalne cigarete. Naš glavni proizvod u ovoj kategoriji, IQOS, lansiran je na srpskom tržištu u aprilu 2017. godine. Krajem septembra 2023. godine lansirana je IQOS ILUMA serija, koja sadrži tri vrste uređaja IQOS ILUMA, IQOS ILUMA PRIME i IQOS ILUMA ONE. IQOS ILUMA seriju uređaja karakteriše revolucionarna SMARTCORE INDUCTION SYSTEM™ tehnologija, zajedno s potpuno novim duvanskim patronama posebno dizajniranim za IQOS ILUMA uređaje.

Pored IQOS proizvoda, naša kompanija na tržištu ima i VEEV Ez proizvod iz iste kategorije.

Elektronske cigarete, poznate i kao e-cigarete ili vejp uređaji, su elektronski uređaji kod kojih se nikotin oslobođa zagrevanjem tečnosti u koju je dodat nikotin. PMI je na srpskom tržištu u ovoj kategoriji prisutan od decembra 2022. godine, sa elektronskom cigaretom za jednokratnu upotrebu pod nazivom VEEV Now.

Nikotinske vrećice su bezdimni proizvodi koji omogućavaju korisnicima da konzumiraju nikotin bez dima, pepela ili neprijatnih mirisa. Ove vrećice su dizajnirane da se stave ispod gornje usne, gde se nikotin polako oslobođa i apsorbuje kroz sluznicu. PMI je u ovoj kategoriji lansirao svoj proizvod pod nazivom ZYN krajem 2024. godine.

Odgovoran marketing i prodaja

Naša kompanija podržava regulativu koja uključuje koncept smanjenja štetnosti od duvana, mere kojima se ljudi obeshrabruju da počnu da puše i podstiču da prestanu da puše, ali i podstiču pušači, koji ne nameravaju da prestanu da puše, da pređu na manje štetne bezdimne alternative cigarettama.

Primenjujemo stroga pravila u pogledu načina na koji komuniciramo o našim proizvodima sa odraslim potrošačima. Svoje proizvode komercijalizujemo odgovorno kako bismo sprečili da našim proizvodima imaju pristup i koriste ih osobe kojima nisu namenjeni, uključujući maloletne osobe i nepušače. PMI upozorava potrošače na to kako naši proizvodi utiču na zdravlje. Sva pakovanja za konvencionalne duvanske proizvode koji sagorevaju i za bezdimne alternative sadrže jasna i vidljiva zdravstvena upozorenja.

Sve naše komercijalne aktivnosti se vode setom osnovnih principa:

- ▶ Ne ohrabrujemo ljude da počnu da puše, niti obeshrabrujemo ukoliko žele da prestanu da koriste nikotinske proizvode
- ▶ Naši proizvodi namenjeni su isključivo odraslim potrošačima koji puše ili koriste druge proizvode koji sadrže nikotin, i ne komuniciramo o njima sa maloletnim licima.
- ▶ Upozoravamo odrasle potrošače na to kako pušenje utiče na zdravlje i ohrabrujemo one koji bi inače nastavili da puše da razmotre prelazak na bezdimne alternative.
- ▶ Takođe transparentno obaveštavamo potrošače o prednostima prelaska na naše bezdimne proizvode ali ih i jasno upozoravamo da iako su bolji izbor od nastavka pušenja, ovi proizvodi nisu bez rizika, sadrže nikotin i izazivaju zavisnost.
- ▶ Sva ambalaža i komunikacijski materijal na mestu prodaje kako za konvencionalne tako i bezdimne proizvode sadrži zdravstvena upozorenja, na svim tržištima gde naša kompanija posluje, čak i ako to lokalni zakon ne nalaže.

PMI u potpunosti poštuje zakon i naše sopstvene visoke standarde. Naši principi i prakse u oblasti prodaje i marketinga su definisani kroz dva zasebna marketinška Kodeksa ponašanja - Kodeks za konvencionalne duvanske proizvode koji sagorevaju i Kodeks za alternative od nesagorevajućeg duvana (bezdimni proizvodi). Ovi marketinški kodeksi ponašanja uspostavljaju sveobuhvatan proces upravljanja kako bi se osiguralo da su svi komercijalni programi, kampanje i inicijative u skladu sa svim relevantnim zakonima kao i principima koje sadrži sam Kodeks. Sve osobe koje su uključene u aktivnosti u vezi komercijalizacije proizvoda kompanije PMI - uključujući naše zaposlene i treća lica koja deluju u naše ime - moraju biti obučeni o Kodeksima i moraju ih poštovati.

Naša posvećenost prevenciji pristupa mlađih duvanskim proizvodima

Mladi ne bi smeli da imaju pristup, niti da konzumiraju bilo koji duvanski ili nikotinski proizvod. Zaštita osoba mlađih od 18 godina od kupovine ovih proizvoda mora biti prioritet za sve aktere, od duvanskih i drugih kompanija koje proizvode ili uvoze konvencionalne i elektronske cigarete („vejp“) i ostale nikotinske proizvode, tako i za trgovčake firme koje se bave maloprodajom, ali i za institucije koje regulišu ceo proces. Podržavamo propise koji obezbeđuju da samo punoletne osobe mogu da kupuju duvanske i nikotinske proizvode. Naše odgovorne prakse u pogledu komercijalizacije proizvoda oslanjaju se na pridržavanje pravila i posvećenost naših zaposlenih i trećih strana sa kojima radimo.

Mi takođe postavljamo stroge standarde za naše direktnе trgovinske partnerne i radimo sa njima kako bismo obezbedili da se spreči prodaja ovih proizvoda mlađem osobama. Ovo uključuje mehanizme kao što su: redovno slanje pisma o obavezi sprečavanja prodaje duvanskih proizvoda mlađem osobama, ugovorne klauzule koje obezbeđuju striktno poštovanje zakona koji reguliše ovu oblast, edukativne module na platformi za digitalnu komunikaciju koju koristimo sa našim maloprodajnim partnerima koji se bave temom sprečavanja prodaje naših proizvoda mlađem osobama (Youth Access Prevention - YAP), kao i monitoring u pogledu poštovanja pravila.

Globalni PMI cilj u pogledu pokrivenosti mreže direktnih trgovinskih partnera YAP programom iznosi 90%, a rezultat od 100% koji smo postigli na tržištu Srbije potvrđuje našu posvećenost prevenciji pristupa mlađih duvanskim i nikotinskim proizvodima.

100%

Maloprodajne mreže sa kojom sarađujemo širom Srbije dobilo je pismo našeg generalnog direktora o obavezi sprečavanja prodaje duvanskih proizvoda mlađem osobama

100%

Trgovinskih partnera je uključeno u programe edukacije (kroz digitalnu platformu ili uživo)

100%

Trgovinskih ugovora sadrži ugovornu klauzulu o poštovanju zakona koji reguliše ovu oblast

5.2 Uticaj proizvoda na životnu sredinu

Razumemo potrebu da se bavimo temom uticaja naših proizvoda na životnu sredinu, pored njihovog uticaja na zdravlje. Naša strategija na ovom polju podrazumeva da inkorporiramo principe cirkularnosti i eko-dizajna u sam razvoj našeg proizvoda, implementiramo efikasna rešenja za upravljanje otpadom nakon upotrebe proizvoda, da doprinесемо rešavanju generalnog problema otpada u prirodi i promovišemo odgovorno odlaganje proizvoda na kraju njihovog životnog veka.

Eko dizajn i cirkularnost proizvoda

U kompaniji PMI, posvećeni smo tome da što bolje razumemo i upravljamo uticajima na životnu sredinu i društvo u celom našem lancu vrednosti, uključujući životni ciklus naših proizvoda. Poklanjanje pažnje održivosti proizvoda je posebno važno imajući u vidu da se u srži naše tranzicije ka budućnosti bez duvanskog dima nalaze tehnološki napredni proizvodi koje plasiramo na tržište. PMI je na globalnom nivou postavio ciljeve u pogledu eko-dizajna i cirkularnosti proizvoda koje planira da ostvari do 2025. godine. Više o ovim globalnim ciljevima možete pročitati na sledećem [linku](#).

Na postizanju ovih ciljeva rade sve PMI filijale, tako da Philip Morris u Srbiji već blisko sarađuje sa našim poslovnim partnerima i lokalnim operatorom za upravljanje otpadom kako bi obezbedio pravilno prikupljanje i reciklažu elektronskog otpada (IQOS uređaja i VEEV NOW). IQOS uređaji prikupljeni preko naše direktnе maloprodaje, koji se više ne koriste, rastavljaju se na komponente koje se mogu reciklirati, omogućavajući operatoru da obezbedi stopu reciklaže uređaja od oko 81%. U 2023. godini, operativni proces koji sprovodi naš lokalni operater u Srbiji prošao je rigoroznu validaciju PMI-a u pogledu usklađenosti sa visokim globalnim standardima, a u 2024. godini je ovaj proces dodatno potvrđen kroz reviziju centralnog PMI Reverse Logistics tima.

Pored toga, nastavljamo da radimo na pronalaženju drugih

dostupnih rešenja i održivih opcija za dalje proširenje i unapređenje reciklaže otpada nakon upotrebe proizvoda. Tako smo u 2023. godini naš Cirkularni program, koji je obuhvatao reciklažu električnog i elektronskog otpada, proširili i na iskorišćene duvanske patronе. U toku 2024. godine, u okviru ovog programa, u našim IQOS zonama u četiri najveća grada u Srbiji, Beogradu, Novom Sadu, Nišu i Kragujevcu, od potrošača je prikupljeno i reciklirano u saradnji sa našим lokalnim operaterom preko 10,5 tona iskorišćenih duvanskih patrona.

Dugoročno, cilj nam je da smanjimo količine otpada nakon upotrebe kroz sam dizajn naših proizvoda, i istražujemo mogućnosti upotrebe alternativnih materijala, u odnosu na one koje trenutno koristimo za naše bezdimne proizvode, koji obezbeđuju niži ugljenični otisak, biorazgradive i one koji se mogu reciklirati. U međuvremenu, fokusirani smo na širenje našeg Cirkularnog programa koji obezbeđuje vraćanje proizvoda na kraju životnog veka i njihovu reciklažu.

Više informacija o Cirkularnom programu možete pronaći na sledećim linkovima:

- [kako možete vratiti iskorišćene duvanske patronе, i](#)
- [kako možete vratiti VEEV NOW ULTRA jednokratne elektronske cigarete](#)

Inicijative za sprečavanje nepravilnog odlaganja proizvoda nakon upotrebe

Zagađenje životne sredine otpadom je ono što se dešava kada se otpadni proizvodi nepravilno odlažu. Na taj način se nanosi šteta životnoj sredini, zagađuje zemljište i voda, tako da ovaj problem sve više postaje ozbiljan razlog za brigu u mnogim zemljama. Pošto su pojedinci u velikoj meri odgovorni za ovakvo neadekvatno bacanje otpada, važno je razumeti zašto to rade, kao i kako ih podstićati da ne zagađuju okruženje otpadom.

Pored inicijativa koje pokrećemo kroz naš Cirkularni program, koji se odnosi na naše bezdimne alternative, trudimo se da podignemo i svest pušača kako bismo smanjili negativni uticaj opušaka cigareta na životnu sredinu. Lako se većina duvana i papirnog omota cigareta dezintegriše prilikom konzumacije, neki delovi ostaju i nakon konzumiranja. Opušak se uglavnom sastoji od filtera, finog papira, male količine duvana i nekih sastojaka dima koji ostanu u filteru. Dok se fini papir i ostaci duvana brzo razgradaju, materijal od koga je napravljen filter - celulozni acetat (CA), biopolimer na bazi drveta - sporo se biorazgrađuje.

Posvećeni smo bezbednom i odgovornom odlaganju otpada nakon upotrebe i delimo zabrinutost u vezi sa posledicama nepravilnog odlaganja otpada na životnu sredinu. Takođe prepoznajemo svoj deo odgovornosti za očuvanje prirodnog okruženja i verujemo da kroz aktivnu saradnju sa svim zainteresovanim stranama, možemo zajedno da podstaknemo promene ponašanja potrošača.

Dok mnogi potrošači pravilno odlažu opuške cigareta, nažalost i dalje previše opušaka završava u prirodi ili na ulici. Da bismo aktivno doprineli rešavanju ovog problema, fokusiramo se na dva stuba aktivnosti:

- Održiv dizajn: investiramo u razvoj filtera koji se proizvode od alternativnih materijala koji ne sadrže plastiku,
- Podstičemo promenu ponašanja: trudimo se da inspirišemo promenu navika potrošača kroz programe podizanja svesti i inicijative za osnaživanje potrošača da pravilno odlažu opuške.

Kako bismo bili efikasniji u ovome, neophodno je da uključimo i što više zainteresovanih strana. U Srbiji, u 2024. godini smo nastavili veoma uspešnu kampanju započetu 2023. godine, koja podrazumeva edukaciju i dizanje svesti kroz digitalnu platformu za maloprodavce koja je obuhvatila sve maloprodajne objekte sa kojima saradujemo (12 hiljada), u celoj Srbiji. Preko 10,700 objekata je aktivno ispratilo kampanju, koja je imala za cilj ne samo da edukuje i podigne svest maloprodavaca o ovom problemu, već i da ih aktivno angažuje da se i sami uključe i pošalju svoje predloge kako da unaprede smanjenje otpada od opušaka u svom neposrednom okruženju.

Na globalnom nivou, pokrenuli smo kampanje podizanja svesti protiv nepravilnog odlaganja otpada u mnogim zemljama. Pored toga, pozdravljamo akcije čišćenja koje se organizuju u zajednici i podržavamo i ohrabrujemo naše zaposlene da učestvuju u njima. Verujemo da kampanje čišćenja ne mogu i ne treba da reše problem otpada ili da zamene usluge javnog čišćenja, ali podržavamo njihov cilj da podignu svest javnosti o problemu otpada u zajednici.

I u Srbiji, već godinama unazad podržavamo ovakve inicijative koje uključuju veliki broj naših zaposlenih, ali i članove njihovih porodica, prijatelje i komšije. Cilj nam je sa jedne strane da osnažimo zaposlene i podstaknemo volonterski rad kao redovnu aktivnost zaposlenih. Verujemo da omogućavanje našim zaposlenima da se bave ciljevima koji su im važni u životu čini organizaciju jačom. S druge strane, ovim akcijama se trudimo da damo pozitivan primer i ukažemo na problem nepravilnog odlaganja, odnosno bacanja otpada, koji uključuje i opuške cigareta, i tako doprinesemo čistijem okruženju u kome svi živimo i radimo.

U junu 2024. godine naša kompanija je podržala tradicionalnu akciju „Trash Challenge Niš“ u kojoj redovno učestvuju naše kolege. Ove akcije koje u Nišu svake godine organizuje lokalni radio Banker,

A graphic design featuring a central image of cigarette butts. Above the image are three smaller panels with text and icons. The left panel says: "BACANJE OPUŠAKA JE I LOKALNI I GLOBALNI PROBLEM. ON UTIČE NA SVE NAS." The middle panel says: "PODIGNITE SVEST KOD PUNOLETNIH PUŠAČA O VAŽNOSTI PRAVILNOG ODLAGANJA OPUŠAKA." The right panel says: "PODIGNITE SVEST KOD PUNOLETNIH PUŠAČA O VAŽNOSTI PRAVILNOG ODLAGANJA OPUŠAKA." Below the main image is a green banner with the text: "DOK PROCITATE OVO, DESETINE HILJADA OPUŠAKA JE BAČENO NA ZEMLJU." At the bottom left is a small icon of a house with a person inside. At the bottom right is the text: "NEKI OD NJIH MOGU BITI ISPRED VAŠE RADNJE." and "HAJDE DA TO PROMENIMO!".

u saradnji sa JKP Medijana, okupljaju u proseku preko 200 volontera iz raznih kompanija, među kojima je i naša uvek najbrojnija ekipa od preko 50 volontera.

Ove akcije, koje se realizuju na brojnim lokacijama u Nišu i okolini, imaju za cilj da podignu svest sugrađana o zaštiti životne sredine i potrebi da brinemo o svom gradu. U 2024. godini naši zaposleni su očistili deo Gradskog polja između ulaza u Nišku tvrdavu i tehničkih fakulteta.

6. Uticaj naših poslovnih operacija

6.1 Uticaj naših poslovnih operacija na društvo

Briga o zaposlenima

Naši zaposleni su pokretači inovacija i ambasadori naše vizije. Zato težimo da obezbedimo pravične i fer mogućnosti za zapošljavanje, rast i razvoj unutar organizacije, da gradimo organizacionu kulturu koja podstiče inkluziju i saradnju i da stvorimo radno okruženje koje doprinosi motivaciji ljudi koji u njemu rade.

Bezbednost, zdravlje i dobrobit zaposlenih

Okruženje koje pruža osećaj sigurnosti i brige o zaposlenima je preduslov za produktivan rad. Potpuno smo posvećeni tome da obezbedimo sigurno i bezbedno radno okruženje za sve zaposlene, poslovne partnerne i saradnike, kao i posetioce koji borave u našim poslovnim prostorijama. Naša odgovornost se ne zaustavlja na kapiji naše fabrike; očekujemo da naši dobavljači i poslovni saradnici podjednako brinu o bezbednosti i sigurnosti svojih zaposlenih.

Uslovi rada u našoj kompaniji su regulisani našim Kodeksom ponašanja i našim principima i praksama iz oblasti zdravlja, bezbednosti i sigurnosti. Ovi standardi se redovno ažuriraju, a zaposleni prolaze obuke kako bismo osigurali da svi timovi razumeju i poštuju pravila. Naši programi obuke pokrivaju sve aspekte zdravlja i bezbednosti, uključujući procenu rizika, svakodnevno korišćenje alata kojima unapređujemo bezbednost, istragu incidenta, standarde i procedure.

Naša kompanija često postavlja standarde koji su iznad onih propisanih zakonima u ovoj oblasti, jer stalno pokušavamo da unapredimo naš sistem bezbednosti. U tom cilju, sprovodimo:

- ▶ izradu i redovno preispitivanje strategija i planova zaštite na radu
- ▶ procenu rizika u cilju identifikacije i kontrole rizika po zdravlje zaposlenih, izvođača radova, posetilaca i životne sredine
- ▶ obuku i informisanje radnika o pitanjima zdravlja i bezbednosti
- ▶ promovisanje organizacione kulture u kojoj su pitanja zdravlja i bezbednosti sastavni deo naših aktivnosti
- ▶ istragu i analizu incidenata kako bi se preduzele preventivne mere da se takvi slučajevi ne dešavaju u budućnosti

Vršimo procene rizika da bismo identifikovali opasnosti i primenili neophodne kontrole, a postavljeni ciljevi u vezi sa incidentima pomažu nam da procenimo efikasnost naših procedura i programa u oblasti bezbednosti i zdravlja na radu. Naše praćenje parametara i rezultata iz oblasti zdravlja i bezbednosti je eksterno verifikovano od strane SGS - vodeće svetske kompanije za testiranje, kontrolu i sertifikaciju.

PMI ima sertifikate ISO 45001 i ISO 14001.

Sve ove mere su posebno važne za fabričko okruženje. Vršimo procenu rizika u vezi sa radnim mestima, opremom, prostorom ili tehnološkim procesom da bismo identifikovali i sprečili povrede, opasnosti po zdravlje zaposlenih u fabriči ili nepoštovanje regulatornih zahteva. Tim za procenu rizika uključuje zaposlene koji su direktno uključeni u relevantni proces u sektoru proizvodnje, izvođače (ako je potrebno), eksperte iz relevantnih tehničkih oblasti i predstavnike Odjeljenja za održivost proizvodnje.

Na nedeljnju nivou, članovi menadžmenta fabrike realizuju posebne aktivnosti za sprečavanje incidenata koje omogućavaju da se prepoznaaju i procene rizici i opasnosti u okviru radnog okruženja u fabriči, identificuju trendovi u pogledu potencijalnih rizika i planiraju redovna (preventivna) poboljšanja u cilju eliminisanja rizika. Ove aktivnosti uključuju:

- ▶ Procenu ponašanja (Behavioral Observation System - BOS) - sistem koji pomaže u prevenciji povreda tako što se podstiče bezbedno ponašanje, identificuju nebezbedne aktivnosti i razlozi za pojavu ovih aktivnosti koje treba eliminisati. BOS alat koriste svi zaposleni u kompaniji, kao i treća lica. Na kraju svakog meseca, ovaj sistem omogućava da se identificuju tri najčešća primera ponašanja koja treba unaprediti, na nivou cele fabrike i pojedinačnih odjeljenja. Tokom narednog meseca, svako odjeljenje se fokusira na to da takvo ponašanje eliminise ili smanji.
- ▶ Sistem „Okidač za bezbednost“ (Safety Trigger) - sistem koji omogućava procenu i identifikaciju bezbednosnih rizika pre svake smene u proizvodnji i određuje akcije neophodne za smanjenje identifikovanih rizika.
- ▶ Sistem prijave incidenata - Od izuzetnog značaja za PMI je da svaki incident bude prijavljen kako bi se adekvatno reagovalo da se takve situacije ne ponavljaju u budućnosti, bilo da se radi o incidentu bez posledica (Near Miss), slučaju prve pomoći (First Aid), oštećenju imovine (Material Incident), itd. Nakon prijave svakog incidenta preduzimaju se dalji koraci u vidu istrage, kako bi se definisale jasne kontramere sa ciljem sprečavanja nastanka istog ili sličnog incidenta.
- ▶ Redovno praćenje - svi procesi eliminacije incidenata se mera i redovno prate, a korektivne aktivnosti se definišu kada je potrebno.

PMI primenjuje koncept „Safety is in everything“, čiji je cilj smanjenje rizika od povreda na radu, poboljšanje uslova rada i poboljšanje bezbednosne kulture radnika. Ovaj koncept podrazumeva uvođenje u bezbednosnu kulturu jednostavnih, ali u isto vreme izuzetno važnih principa:

- Bezbednost je vrednost
- Verujemo da se svaki incident može sprečiti
- Bezbednost je odgovornost svakog od nas
- Od naših zaposlenih očekujemo bezbedno ponašanje uvek i svuda – na poslu i kod kuće

Pored obavezne obuke svih zaposlenih iz oblasti zaštite na radu, organizujemo sesije i interne događaje za podizanje svesti zaposlenih kao i različite programe sa ciljem da svakog zaposlenog uključimo u razvoj bezbednosne kulture. U toku 2024. godine nastavili smo sa realizacijom programa *STOP 5 SEC*, koji je nastavak već realizovanog programa *STOP.THINK.ACT*. Program pod nazivom *STOP 5 SEC*, ima za cilj da ohrabri zaposlene da neposredno pre početka aktivnosti zastanu na 5 sekundi, razmisle i urade brzu procenu rizika (QRP) i tek nakon toga, uz korektivne akcije ukoliko ih ima, bezbedno realizuju planiranu aktivnost.

Čvrsto verujemo da nema boljeg načina da uočite potencijalne opasnosti i sprečite povrede nego da uključite zaposlene koji direktno rade na određenim pozicijama tako što će posmatrati ponašanje i davati predloge za stalna poboljšanja. Predlozi zaposlenih se uvek pažljivo razmatraju, a najbolji nagrađuju i realizuju u praksi.

Pored kontinuiranih aktivnosti koje obuhvataju kako PMI zaposlene tako i treća lica koja rade u okviru naše kompanije, iako u 2024. godini nije bilo povreda na radu, zabeleženi su manji incidenti, te kompanija u skladu sa rigoroznim procedurama koje sprovodi u ovoj važnoj oblasti radi detaljniju istragu ovih incidenata i shodno tome sprovodi mere sa ciljem eliminacije rizika.

U toku 2024. isporučeno je preko 1,000 treninga iz oblasti bezbednosti i zdravlja na radu zaposlenima, posetiocima, izvođačima radova, i drugim trećim licima koja borave u fabričkom okruženju. Kao deo strategije podizanja svesti o značaju kako bezbednosti, tako i zdravlja zaposlenih, u fabrici u Nišu u toku 2024. organizovane su dve kampanje za zaposlene:

**safety is in...
everything
manufacturing
my market
my function**

Fotografije fabrike iz vazduha

Nedelja održivog razvoja

U okviru kampanje „Nedelja održivog razvoja“, koja je simbolično organizovana u aprilu, u nedelji kada se obeležava 28. april - Svetski dan bezbednosti i zdravlja na radu, jedna od najznačajnijih tema bila je upoznavanje zaposlenih iz različitih odeljenja sa postulatima i značajem bezbednosti, kao i alatima OPEN+ metodologije koje koristimo za identifikovanje i smanjenje rizika. S tim u vezi, zaposleni su imali prilike da aktivno učestvuju u raznim aktivnostima koje stavljaju fokus na identifikaciju rizika, defekata na opremi i nebezbednih uslova u radnom okruženju. Takođe, u više iteracija zaposleni su imali prilike da posete postavku u holu proizvodnje i učestvuju u interaktivnim igrama, i tako na praktičnom primeru demonstriraju svoje znanje iz oblasti bezbednosti na radu.

Health & Wellbeing Fair

Pored bezbednosti, zdravlje zaposlenih od izuzetnog je značaja za našu kompaniju. Motivisani očuvanjem zdravlja i prevencijom bolesti, uz podršku celokupne organizacije realizovan je sajam zdravlja i dobrobiti zaposlenih pod nazivom „Health & Wellbeing Fair“. Zaposleni su imali prilike da u holu proizvodnje u dve iteracije na postavljenim štandovima obave više preventivnih opštih i specijalističkih pregleda. Deo pregleda koji su zaposleni imali prilike da obave su: pregled lekara opšte medicine, ultrazvuk dojke, pregled lekara specijaliste dermatologije, merenje nivoa vitaminâ i mineralâ, itd. Zaposleni su, takođe, imali prilike da razgovaraju sa stručnim osobljem i konsultuju se o načinu ishrane i zdravim navikama koje doprinose kvalitetnijem načinu života i očuvanju zdravlja.

Evakuacija, zaštita od požara i vanredne situacije

Naša kompanija blisko sarađuje sa Ministarstvom unutrašnjih poslova, Sektorom za vanredne situacije u Nišu sa kojima redovno razmenjuje informacije, znanje i povremeno organizuje zajedničke vežbe iz oblasti zaštite od požara.

U skladu sa godišnjim planom aktivnosti Odeljenja Održivog razvoja i Obezbeđenja u fabrici u Nišu, u novembru 2024. održana je vežba evakuacije i demonstracije upotrebe aparata za početno gašenje požara, kao zajednička planirana aktivnost svih zaposlenih i trećih lica u našoj fabrići u Nišu.

Održanom vežbom zaposleni su na praktičnom primeru imali prilike da iskuse postupanje pri oglašavanju sirene za evakuaciju, a takođe i da u strogo kontrolisanim uslovima demonstriraju gašenje početnog požara aparatom tipa S, SA i CO2.

Vežba evakuacije i upotrebe aparata za početno gašenje požara, Niš 2024.

Bezbednost na putu

Safety is in everything se ne odnosi samo na naš proizvodni pogon već i na ostatak naše organizacije, a posebno je važan za naše kolege koje provode dosta vremena za volanom.

Za sve vozače službenih vozila sprovodi se redovna obuka bezbedne vožnje. Obuku vožnje po međunarodnim programima sprovodi stručni tim internih i eksternih trenera. Obuka obuhvata časove preventivnih i bezbednosnih mera, kako kroz teoriju, tako i kroz praktične časove vožnje, tematske seminare na različite teme, razmenu najboljih praksi sa drugim PMI filijalama i kompanijama.

Sva službena vozila su opremljena telematiks sistemom koji prikuplja podatke o svakom vozaču u smislu njegovih performansi i stila vožnje. Ovo omogućava timu da pravi analize i daje preporuke vezane za tehnike vožnje koje se mogu unaprediti za svakog vozača službenog automobila, a zaposlenima omogućava da unaprede svoje vozačke veštine kroz teorijsku i praktičnu obuku.

Podacima o korišćenju službenih vozila, poput podataka o povredama, statistike u vezi nesreća, potrošnje goriva i emisije izduvnih gasova, upravlja se kroz centralizovan sistem iz centrale naše kompanije u Švajcarskoj, i koriste se za analize i izveštavanje. Ključni podaci o nezgodama se redovno prate, a svaka saobraćajna nezgoda se detaljno analizira kako bi se identifikovali glavni uzroci i kako da se oni izbegnu u budućnosti.

Dobrobit zaposlenih

Održavanje pozitivnog, bezbednog i zdravog radnog okruženja je podjednako važno za zaposlene, ali i za poslovanje kompanije. Briga o mentalnom zdravlju naših zaposlenih, o tome da se oni dobro osećaju u svom radnom okruženju, da su fizički bezbedni, jednako je važno kao i briga o njihovoj finansijskoj sigurnosti. Sve to kompaniji pomaže u upravljanju operativnim troškovima i da neguje kulturu koja privlači i zadržava sjajne ljude.

Naša kompanija je još 2019. godine uvela program fleksibilnog radnog vremena *FLEXability*. Ovaj program omogućava fleksibilan pristup organizovanju radnog vremena, koji treba da pomogne zaposlenima da bolje organizuju svoje vreme kako bi postigli ravnotežu između posla i privatnog života, što ujedno omogućava i da budu zadovoljniji svojim poslom. Tokom proteklih godina ovo je prošireno na dugoročnije mogućnosti rada na daljinu za mnoge naše kolege čiji opis posla to omogućava.

Pored toga, PMI takođe ima Globalni program pomoći zaposlenima (Employee Assistance Program - EAP) u saradnji sa kompanijom *LifeWorks*. U današnjem svetu koji odlikuje brz život, EAP program nudi poverljivu, pravovremenu, kvalifikovanu pomoći i podršku kako bi pomogao u upravljanju raznim složenim životnim situacijama, bez ikakvih troškova. U bilo koje doba dana i godine naši zaposleni mogu dobiti savetodavnu podršku uživo, telefonski ili onlajn u vezi sa širokim spektrom tema ili problema. U sklopu programa naši zaposleni takođe imaju pristup preko 8000+ proverenih i pouzdanih onlajn resursa za dalju podršku (članci, podkasti, e-knjige...).

Prepoznavanje i zadržavanje talenata

Naš dugoročni poslovni uspeh zavisi od sposobnosti da privučemo i zadržimo talentovane ljude. Njihova posvećenost i angažovanje su od vitalnog značaja u svakoj funkciji u okviru naše organizacije. Posvećenost, talent, otvorenost i strast naših zaposlenih omogućavaju bržu tranziciju naše kompanije u organizaciju koja je potpuno usmerena na potrošače i fokusirana na nauku i inovacije. Zato je ulaganje u naše zaposlene ključno za naš uspeh sada i u budućnosti.

Za PMI, upravljanje talentima podrazumeva dve glavne oblasti: kreiranje pozitivnog radnog okruženja koje može da privuče potencijalne buduće zaposlene i u kome sadašnji zaposleni mogu lično i profesionalno da napreduju, kao i gde mogu da razviju karijere kojima će biti zadovoljni.

Odluke u vezi sa zapošljavanjem i karijerom zaposlenih donosimo isključivo vodeći računa o njihovim profesionalnim sposobnostima i zaslugama. Ne ograničavamo mogućnosti za zapošljavanje ili napredovanje u karijeri na osnovu godina starosti, trudnoće, invaliditeta, etničke pripadnosti, pola i seksualne orientacije, veroispovesti ili drugih ličnih karakteristika.

Pružamo zaposlenima mogućnosti da uče, rastu i doprinose odličnim rezultatima dok se istovremeno stalno prilagođavamo očekivanjima koja zaposleni imaju od svojih poslodavaca.

Prilikom formiranja sistema nadoknada nastojimo da svakom zaposlenom obezbedimo paket nadoknada koji bi nam omogućio da privučemo, motivišemo i zadržimo najbolje i najtalentovanije ljude. Poslednjih deset godina, Philip Morris u Srbiji je prepoznat kao jedan od najboljih poslodavaca u zemlji od strane Top Employer instituta i dobio sertifikat Top Employer (Najbolji poslodavac).

CERTIFIED EXCELLENCE IN EMPLOYEE CONDITIONS

Obuke i razvoj

PMI u Srbiji pruža mnoge mogućnosti za razvoj od prvog dana u kompaniji, tako da svako može da stekne specijalizovana znanja u vezi svog posla i bolje razume kako poslujemo i koje procese imamo. Svaki zaposleni može da pristupi stotinama opcija za obuku, bilo u učionici ili elektronski, preko naše digitalne platforme za učenje PMI Campus. Naša PMI Campus platforma za digitalno učenje ima širok spektar sadržaja za podršku razvoju zaposlenih, od mogućnosti za detaljnije proučavanje naših proizvoda i nauke, do razvoja efektivnog liderstva, upravljanja ljudima, održive transformacije, razvoja IT i digitalnih veština, kao i mnogih drugih. Pored ove platforme, zaposlenima su dostupni i mnogobrojni eksterni kursevi preko platforme UDEMY, kako bismo im omogućili još širi spektar tema koje mogu da izučavaju, a koje su važne za njihov kontinuirani razvoj, kako zbog potreba posla tako i na osnovu ličnih afiniteta.

U principu, koristimo mešoviti pristup učenju, gde se e-kursevi, obuka na poslu, učešće u projektima i obavljanje svakodnevnih zadataka uz povratne informacije od supervizora i kolega kombinuju sa tradicionalnim obukama u učionici.

Philip Morris u Srbiji takođe ima za cilj da pomogne svojim zaposlenima i trećim licima da pristupe alatima za učenje jezika, preko međunarodne Rosetta Stone platforme, kako bi im pomogao da steknu jezičke veštine koje su im potrebne za obavljanje sadašnje pozicije ili razviju potencijal za ispunjavanje zahteva budućih pozicija. Paketi su dostupni svim zaposlenima i uključuju dodatne funkcije kao što su online sesije sa izvornim govornicima, kako bi se poboljšale veštine konverzacije.

Ovo je samo nekoliko primera kako se trudimo da doživotno učenje i razvoj kompetencija budu integrисани u svakodnevni život i našu organizacionu kulturu, u skladu sa korporativnom strategijom održivog razvoja.

**EQUAL-SALARY
CERTIFIED**

Prihvatanje različitosti i inkluzija

Cilj naše kompanije je da neguje različitosti unutar organizacije i inkluzivno okruženje u kome svi zaposleni osećaju da se prema njima odnosi s poštovanjem, da imaju podršku i da su uključeni u aktivnosti kompanije, jer tada mogu da pruže svoj maksimum.

Jedna od oblasti koju je naša kompanija prepoznala kao ključnu za postizanje ovog cilja, jeste bolja ravnoteža polova na rukovodećim pozicijama. Ovo predstavlja jedan od prioriteta za PMI, i draga nam je da možemo da podelimo da je kompanija ispunila globalni cilj od preko 40% rukovodećih pozicija koje zauzimaju žene zaključno sa 2022. godinom.

U PMI ograncima u Srbiji ovaj procenat je još bolji te, zaključno sa 2024. godinom, 47,9% rukovodećih pozicija zauzimaju žene, dok je u PMOP-u taj procenat 46,4%.

Takođe smo ponosni što od 2019. godine imamo sertifikat o jednakoj zaradi - EQUAL-SALARY. Ovaj važan sertifikat, koji izdaje nezavisna međunarodna fondacija EQUAL-SALARY, dokaz je naše posvećenosti da svima pružimo jednakе mogućnosti unutar organizacije. Pored toga što osiguravamo da podjedнако plaćamo žene i muškarce za jednak rad, imamo procedure i smernice u vezi sa fleksibilnim radnim aranžmanima i roditeljskom podrškom za roditelje oba pola. U 2023. godini naša filijala u Srbiji bila je deo globalne revizije u okviru EQUAL-SALARY resertifikacije kojom je sertifikat potvrđen za naredne tri godine.

Benefiti za zaposlene

Pored fleksibilnih radnih aranžmana opisanih ranije u ovom poglavlju, naša kompanija u Srbiji trudi se da pruži podršku zaposlenima u postizanju zdrave ravnoteže između posla i privatnog života, kroz niz namenskih programa. Shvatamo da važni dogadjaji u našim životima zaslužuju više vremena ili više resursa. Stoga, pored zakonski definisanog prava na godišnji odmor i regres za godišnji odmor, odobravamo dodatne dane odmora na osnovu godina radnog staža, ili za posebne prilike u životu naših zaposlenih kao što su brak ili rođenje deteta, između ostalog.

Ugovor na neodređeno vreme u našoj kompaniji pruža zaposlenima pogodnost dodatnog programa zdravstvenog osiguranja, omogućavajući im pristup nizu zdravstvenih usluga (uključujući po potrebi hirurške intervencije i lečenje težih bolesti) u širokoj mreži medicinskih centara u Srbiji. U okviru ovog programa posebno prepoznajemo značaj preventivnih zdravstvenih pregleda i podstičemo zaposlene da planiraju godišnje sistematske preglede u nekom od zdravstvenih centara koji su deo ovog programa. Takođe shvatamo da neželjeni dogadjaji kao što su nesreće i smrtni slučajevi ozbiljno utiču na zaposlene i članove njihovih porodica, stoga su naši zaposleni stalno osigurani od bilo koje nezgode ili smrtnog slučaja.

Osim ovih dodatnih zdravstvenih programa i programa osiguranja, na raspolaganju su i brojni drugi programi beneficija, uključujući program putnog osiguranja, zdravstvenog osiguranja članova porodice, solidarne pomoći (u slučaju teške/duge bolesti zaposlenog ili člana uže porodice, potrebe za zdravstvenom rehabilitacijom, teškog materijalnog stanja, itd.), podrške u obrazovanju dece zaposlenih samohranih roditelja i drugo. Kolegama koji su tek postali roditelji i njihovim partnerima pomažemo da još više uživaju u rođenju ili usvajanju deteta kroz jednokratnu pomoć za svako dete.

Teretana u okviru fabrike PMOP u Nišu

Foto: Jovana Jovanović

Svake godine sva deca naših zaposlenih do 10 godina dobiju i poklon vaučere za novogodišnje praznike. Znajući da je fizička aktivnost ključna za zdravlje i dobrobit naših zaposlenih, u našoj fabriči u Nišu na raspolaganju im je potpuno opremljena savremena teretana, kako za individualne treninge tako i grupne termine sa instruktorem. Naša kompanija takođe redovno organizuje mogućnosti za pohađanje časova joge/grupnih treninga za zaposlene u Beogradu.

Nagrade i priznanja

Naš osnovni princip je da osiguramo da naši zaposleni dobiju priznanje koje zaslužuju. Bilo da se radi o individualnom doprinosu ili učeštu u projektnom timu koji je značajno doprineo rezultatima kompanije, razvili smo i implementirali konkurentne programe nagradivanja i priznanja koji podstiču ljude da daju svoj maksimum. Svake godine se dodeljuje veliki broj različitih nagrada, od formalnih nagrada za uspešan završetak složenih poslovnih zadataka i projekata, do vaučera ili malih poklona za učešće u različitim internim aktivnostima angažovanja zaposlenih koje organizujemo tokom cele godine. Što se tiče formalnih nagrada, u 2024. u PMI ograncima u Srbiji dodelili smo ukupno 978 nagrada, od kojih je 893 nagrada dodeljeno kolegama iz PMOP-a.

Prikupljanje povratnih informacija zaposlenih

Efikasan i redovan dijalog sa zaposlenima je za nas izuzetno važan. Svake godine sprovodimo nekoliko istraživanja mišljenja zaposlenih (eNPS) kako bismo saznali kakva su njihova očekivanja i kakvo je njihovo mišljenje o radu u našoj kompaniji. eNPS anketa nam omogućava da utvrdimo u kojoj meri su naši zaposleni spremni da preporuče našu kompaniju kao poslodavca svojoj porodici i prijateljima. Ovaj indikator je zasnovan na NPS sistemu - Net Promoter Score metodologiji, u skladu sa aktuelnom praksom kompanija koje su potpuno orijentisane na klijente. Visoki procenat učešća zaposlenih u svakoj anketi najbolji je dokaz da su zaposleni spremno prihvati priliku da podele svoje povratne informacije. Ankete su odličan alat za identifikaciju oblasti koje su dobre, ali i onih u kojima možemo raditi na unapređenju, što nam omogućava da zajedno sa našim zaposlenima kontinuirano stvaramo odlično radno okruženje.

Mogućnosti za studente

Naša kompanija nudi i atraktivan program plaćene prakse pod nazivom "INKOMPASS". Ovaj program je namenjen studentima završnih godina različitih smerova, koji tečno govore engleski jezik. Ovaj program pruža priliku da studenti provere svoja znanja u praksi, steknu dragoceno iskustvo, upoznaju se sa strukturom i poslovnim procesima kompanije i predstave se kao budući potencijalni zaposleni. Praksa se zasniva na konkretnim projektima i zadacima koje treba realizovati u datom periodu prakse, a svaki od tih projekata je pažljivo osmišljen kako bi omogućio studentima da uče i razvijaju svoje veštine, dok istovremeno obavljaju stvarne radne zadatke koji su važni za kompaniju. U 2024. smo organizovali ovaj program plaćene prakse za ukupno 27 studenata, od čega 14 u Nišu i 13 u Beogradu. Više o INKOMPASS programu možete saznati na sledećem [linku](#).

Volontiranje zaposlenih

Naša kompanija podstiče volontiranje svojih zaposlenih i već godinama unazad podržava različite inicijative koje svake godine uključuju na stotine zaposlenih, kao i članove njihovih porodica. Cilj nam je da dodatno osnažimo naše zaposlene i podstaknemo volonterski rad kao redovnu aktivnost jer verujemo da podrška koju možemo da im pružimo da se bave ciljevima koji su im važni u životu čini i našu organizaciju jačom. Kao i svake godine, i u 2024. smo podržali nekoliko akcija u kojima redovno učestvuju naše kolege. Akcije koje u Nišu svake godine organizuje lokalni radio Banker, u saradnji sa JKP Medijana, pod nazivom „Trash Challenge Niš“ i „Neka Niš diše“, okupljuju u proseku preko 200 volontera iz raznih kompanija, među kojima je i naša.

Ove akcije imaju za cilj da podignu svest sugrađana o zaštiti životne sredine i potrebi da brinemo o svom gradu. U okviru ovih akcija, tokom 2024. godine naši zaposleni su očistili deo Gradskog polja između ulaza u Nišku tvrđavu i tehničkih fakulteta, i zasadili 30 stabala u rekreativnom parku pored reke Nišave.

Takođe, svake godine naša brojna ekipa učestvuje u najvećoj korporativnoj trci u Srbiji, Serbia Business Run, i to i u Nišu i u Beogradu.

Održivo upravljanje lancem snabdevanja

Imajući u vidu rastući trend integrisanja i globalizacije lanaca snabdevanja, postizanje balansa između obezbeđenja kontinuirane nabavke i ekonomske isplativosti sa ambicioznim ekološkim, društvenim, i standardima kvaliteta je glavni prioritet. Čvrsto verujemo da PMI ima važnu ulogu u pogledu angažovanja naših dobavljača kako bi se ne samo smanjio bilo kakav negativni društveni i ekološki uticaj naših poslovnih aktivnosti na društvo, već i kreirala pozitivna društvena, ekološka i ekonomska vrednost za ljude i zajednicu sa kojima sarađujemo.

Naša strategija održivosti lanca snabdevanja zasnovana je na *Principima odgovorne nabavke* (Responsible Sourcing Principles - RSP) kompanije PMI, koji su uskladeni sa Rukovodećim principima UN o poslovanju i ljudskim pravima, Deset principa Globalnog dogovora UN i konvencijama Međunarodne organizacije rada (ILO). RSP, zajedno sa odgovarajućim Uputstvima za implementaciju, postavlja standarde procesa i performansi za naše dobavljače materijala i usluga, od direktnih materijala koji se koriste u proizvodnji naših proizvoda, do roba i usluga potrebnih za vođenje našeg poslovanja. Radom na održivosti u našem lancu snabdevanja duvanom globalno upravlja PMI Odeljenje za duvan i zasniva se na *Kodeksu dobre poljoprivredne prakse* (Good Agricultural Practices - GAP) i *Kodeksu dobrih radnih praksi u poljoprivredi* (Agricultural Labor Practices - ALP).

RSP definiše zahteve u pogledu procesa i performansi dobavljača, koji se primenjuju na sve dobavljače koji posluju sa našom kompanijom. RSP je sastavni deo ugovora koje sklapamo sa dobavljačima, a takođe je i sastavni deo naše konkursne dokumentacije prilikom ugovaranja novih dobavljača. Očekujemo da se naši dobavljači pridržavaju zahteva sadržanih u RSP-u, da sagledaju svoje poslovanje i svoj lanac snabdevanja i da procene njihovu uskladenost sa našim očekivanjima. U sklopu standardnog procesa koji primenjujemo, proveravamo da li se dobavljači pridržavaju RSP-a i očekujemo da rade na otklanjanju svih uočenih nedostataka.

Od 2022. godine koristimo Ecovadis (www.ecovadis.com), globalnu platformu za ocenjivanje održivog razvoja dobavljača i njihovu sertifikaciju, i fokusiramo se na rad sa dobavljačima koji su ocenjeni visokom ocenom.

Očuvanje šuma nam je od izuzetne važnosti jer predstavlja stub posvećenosti održivom razvoju na koji se naša kompanija obavezala. Postavili smo ambiciozne ekološke ciljeve i znamo da ih ne možemo postići sami. Naša ekološka posvećenost ovom aspektu je detaljno opisana u „Manifestu o nultom krčenju šuma“ ([PMI Zero Deforestation Manifesto](#)) sa kojim smo upoznali sve naše dobavljače koji svoje proizvode izrađuju od drveta i od njih obezbedili postupanje u skladu sa ovim dokumentom, kao i podnošenje odgovarajućih sertifikata.

Pored stroge kontrole materijala od kojih naši dobavljači izraduju materijale za komercijalne aktivnosti, poseban fokus smo stavili na rukovanje materijalima kojima je prošla inicijalna upotrebljiva vrednost. Cilj nam je da smanjimo generisanje otpada u svakom pogledu, pa velikom delu tih materijala produžavamo životni vek. Zajedno sa svojim dobavljačima ih dorađujemo, menjamo im svrhu ili ih jednostavno obnovimo i ponovo koristimo za svoje komercijalne aktivnosti, a onaj deo koji se ne može ponovo upotrebiti u potpunosti recikliramo.

Takođe, u okviru našeg Cirkularnog programa, da bismo smanjili količine otpada koji se odlaže na deponije i povećali stopu reciklaže, trudimo se da kontinuirano informišemo naše potrošače o najboljim praksama u pogledu tretmana različitog otpada koji se generiše nakon upotrebe naših proizvoda. Snabdevamo potrošače posebnim kesicama, izrađenim od ekološki prihvatljivih materijala, kako bi im olakšali da svoje proizvode koje više ne koriste sačuvaju i vrate nam kako bismo ih reciklirali, a njima pružili mogućnost da odgovorno odlažu otpad nakon konzumacije naših proizvoda.

Poštovanje ljudskih prava

Podržavamo etički pristup, integritet u poslovanju, kulturu poštovanja, poštenja i pravičnosti kroz strukture upravljanja, procedure i prakse koje podstiču transparentnost i sprečavaju neetičko ponašanje u našem poslovanju i lancu snabdevanja.

U kompaniji PMI, poštovanje ljudskih prava je osnov za dobro upravljanje rizicima i stvaranje vrednosti. Mi na to ne gledamo samo kao na ispravnu stvar koju treba poštovati, već to predstavlja jasan poslovni cilj: integriranje poštovanja ljudskih prava u sve naše strategije i celokupno poslovanje omogućava nam da smanjimo pravne i finansijske rizike, kao i da sprečimo rizike u pogledu problema u lancu snabdevanja. Ukupna reputacija kompanije zasniva se na njenim postupcima i poverenju koje stiče na osnovu toga kako to vide zainteresovane strane. Ovakvo sagledavanje rizika je posebno važno za multinacionalne kompanije poput naše, koje posluju širom sveta.

Naš rad u pogledu zaštite ljudskih prava, na koji se primenjuju globalni principi o poštovanju ljudskih prava kompanije PMI ([PMI's Commitment to Human Rights - HRC](#)) vodi centralni tim sastavljen od predstavnika različitih funkcija i sprovodi se kroz opsežno interno angažovanje i obuke, eksterne procene uticaja na ljudska prava (HRIA), konsultacije sa stručnjacima i partnerske projekte. Implementacija HRC-a podrazumeva uspostavljanje pravih sistema kontrola u okviru naših procesa i praksi. Rizici iz oblasti ljudskih prava uključeni su u našu ukupnu integriranu procenu rizika, naš program poštovanja pravila, i procese *due diligence* i evaluacije dobavljača.

Sagledavanje pitanja ljudskih prava uključeno je u naš Kodeks ponašanja i prateći skup principa i praksi (P&P), koji se primenjuju na sve zaposlene u PMI-u i odražavaju naše osnovne vrednosti – kulturu poštovanja, pravičnosti i pravde. Podržavamo atmosferu međusobnog razumevanja, bezbednosti i profesionalizma na radnom mestu. Odluke vezane za zapošljavanje i karijerni razvoj naših zaposlenih donosimo isključivo na osnovu njihovih profesionalnih sposobnosti i zasluga. Ne ograničavamo mogućnosti za zapošljavanja ili napredovanja u karijeri na osnovu godina starosti, invaliditeta, etničke pripadnosti, pola i seksualne orientacije, veroispovesti, trudnoće, ili drugih karakteristika koje nisu povezane sa profesionalnim kompetencijama. Svi zaposleni treba da imaju jednaku mogućnost da doprinesu ukupnom rezultatu i da napreduju u karijeri isključivo zahvaljujući profesionalnim dostignućima.

U okviru obaveznih kurseva i obuka, svi naši zaposleni pohađaju obuku o ljudskim pravima, kako u okviru treninga orientacije za novozaposlene, tako i u okviru raznih obuka za obnavljanje znanja za postojeće zaposlene.

Projekti u zajednici

Naša kompanija je veoma posvećena pružanju podrške zajednici u kojoj posluje i gde žive i rade naši zaposleni i njihove porodice, naši poslovni partneri i dobavljači, i ove aktivnosti su uređene internom procedurom. Čvrsto verujemo da strateška podrška zajednici može ne samo da pomogne u rešavanju društvenoekonomskih ili ekoloških problema, već i da kroz razvojne projekte otvorí mogućnosti da zajednica postane otpornija na izazove i napreduje.

Od kada je Philip Morris počeo sa radom u Srbiji, od 2003. godine, uložili smo preko 24,5 miliona dolara u različite projekte i dugoročne programe koji su uglavnom bili usmereni na podršku obrazovanju, preduzetništvu, nauci i inovacijama. Krajem 2020. godine započeli smo aktuelni donatorski program StarTech, koji je trenutno naš primarni program podrške zajednici u Srbiji.

Šta je StarTech?

StarTech je šestogodišnji projekat podrške inovacijama i digitalnoj transformaciji privrede koji sprovodi NALED u saradnji sa Vladom Srbije, i ujedno najveći razvojni projekat u Srbiji koji sa 8 miliona dolara u celosti finansira privatni sektor – kompanija Philip Morris.

Od 2021, StarTech se pozicionirao kao važan partner inovatorima, kojima pomaže da brže razviju i komercijalizuju svoje ideje kroz program dodele finansijskih sredstava, ali i pruža podršku čitavom inovacionom ekosistemu kroz rad na uspostavljanju povoljnog zakonskog okvira i repliciranju najboljih svetskih praksi za podršku inovacijama. Nakon prve tri godine programa, tokom kojih je podrška u većoj meri bila usmerena na inovacije u ranoj fazi razvoja, StarTech je u 2024. godini nastavio aktivnosti sa fokusom na projekte većeg nivoa spremnosti za izlazak na domaća i strana tržišta investicija, proizvoda i usluga.

StarTech u brojkama:

- ▶ 8 miliona dolara za inovacioni ekosistem
- ▶ 82 podržane inovacije
- ▶ 70+ preporuka za ukidanje administrativnih prepreka

2024: AKTIVNOSTI U FOKUSU

Od 2024. StarTech se dodatno usmerio na stručnu podršku izabranim startapima i obuhvata dva programa direktnе podrške: dodelu bespovratnih sredstava i učešće u prilagođenom mentorskom (soft acceleration) programu koji ima za cilj da inovatorima olakša put do investicija i korisnika. U domenu podsticajnih politika, uz teme poput saradnje nauke i privrede, administrativnih i finansijskih prepreka za rad startapa, poseban fokus usmerava se na izvoz, kroz uspostavljanje savetodavnog Export Hub-a u Nišu za podršku startapima koji žele da izađu na međunarodno tržište.

Direktna podrška inovacijama:

- ▶ Finansijska podrška do 50.000 USD za do 10 projekata godišnje: podrška postojećim biznisima ne starijim od 10 godina
- ▶ Soft acceleration program koji kombinuje mentorski rad, obuke, povezivanje sa investitorima i podršku učešću na međunarodnim konferencijama i sajmovima.

Saradnja nauke i privrede

- ▶ Mentorski program za akademsku zajednicu za podsticanje transfera tehnologije, povezivanje privrede i nauke kroz stipendirane doktorate i jačanje kapaciteta inovacionih inkubatora pri naučno-istraživačkim organizacijama.

Zakonodavni okvir

- ▶ Podrška institucijama u unapređenju okvira za inovacije. Fokus oblasti: uvoz i carine, pametni gradovi, future mobility, AI.

Pop-Up Export Hub Niš

- ▶ Podrška startapima prilikom izlaska na međunarodna tržišta: izbor perspektivnih tržišta, stručna podrška i mentorstvo, vodiči, treninzi.

U 2024. godini, na četvrtom godišnjem StarTech konkursu, od 176 prijavljenih biznis ideja 12 kompanija ponudilo je najinovativnija rešenja i zaslужeno osvojilo bespovratna sredstva u ukupnoj vrednosti od 500.000 dolara.

Među nagrađenim rešenjima su sistem za prevođenje na znakovni jezik, motor za čamac koji smanjuje zagađenje, inovativna ronilačka oprema i platforma za preciznu medicinu na čelijskom nivou. Novac će im pomoći da u narednih godinu i po dana razviju svoje proizvode i osvoje domaće i inostrano tržište. Osim toga, ove godine je prvi put pet inovativnih timova ušlo u Program podrške ubrzanim razvoju startapa koji obuhvata obuke i mentorstvo.

6.2 Uticaj naših poslovnih operacija na životnu sredinu

Efikasno upravljanje zaštitom životne sredine u okviru naših operacija i lanca snabdevanja daleko je više od zahteva važećih zakona i propisa u našoj zemlji. Posvećeni smo stalnom unapređenju naših poslovnih aktivnosti kako bismo postigli najviše standarde održivosti, u skladu sa globalnim Manifestom o zaštiti životne sredine koji je objavila kompanija PMI (za više informacija pogledajte [PMI Environmental Commitment](#)).

Iako je poboljšanje ekoloških performansi u okviru naših proizvodnih aktivnosti od vitalnog značaja, većina uticaja naših operacija na životnu sredinu nastaje negde drugde u okviru lanca vrednosti, a posebno u pogledu otpada koji generišu potrošači. Zato je saradnja sa dobavljačima, maloprodavcima, udruženjima građana i državom ključna za postizanje ekoloških ciljeva.

Naša fabrika u Nišu radi redovno ažuriranje planova iz oblasti zaštite životne sredine, zaštite od požara i ostalih povezanih oblasti koje potvrđuju relavantne državne institucije.

PMOP je u toku 2024. godine ažurirao i usvojio plan upravljanja otpadom u skladu sa planom revizije planskih dokumenata.

Klimatske promene

Klimatske promene decenijama unazad predstavljaju jedan od najvećih izazova sa kojima se suočava savremena civilizacija. Odgovor na klimatsku krizu jeste naučni konsenzus o ciljevima za smanjenje emisije gasova sa efektom staklene baštice (GHG), ali ono što je neophodno je akcija svih činilaca u društvu da bi se ovi ciljevi postigli.

Na globalnom nivou, kompanija PMI prepoznata je kao klimatski lider i pored inicijativa unutar same kompanije i procesa, mi kontinuirano radimo i sa našim dobavljačima kako bismo ostvarili ambiciozne ciljeve, postavljene prema naučno utvrđenoj metodologiji.

PMI svake godine dostavlja svoje rezultate međunarodnoj organizaciji CDP, a na poslednje objavljenoj listi u 2023. godini, četvrtu godinu za redom, ostvarili smo „trostruki A“ rezultat za liderstvo u održivosti u sve tri kategorije – klima, šume, vode. Broj kompanija koje su dostavile svoje podatke u 2023. godini se utrostručio u odnosu na 2022. godinu, ali od 21.000 kompanija širom sveta tek 2% je dostavilo kvalitativne i transparentne rezultate u pogledu uticaja na životnu sredinu. PMI je jedna od samo 10 kompanija širom sveta koja je ostvarila „trostruki A“ rezultat.

Eksterna priznanja organizacija kao što je CDP podstiču nas da nastavimo svoj transformacioni put i posvećenost održivosti i uverava nas da smo, uprkos složenosti teme, na pravom putu da se borimo protiv klimatskih promena i damo svoj doprinos zaštiti prirode, što predstavlja jedan od najvećih izazova naše ere.

Dekarbonizacija naših operacija

Naša kompanija je na globalnom nivou objavila cilj da nameravamo da ostvarimo ugljeničnu neutralnost u našim direktnim operacijama (scope 1+2) do 2025. godine. Da bismo ostvarili ovu ambiciju, kombinujemo dobre prakse upravljanja procesima sa strateškim energetskim ulaganjima u svim našim operacijama. Ulažemo u optimizaciju energetske i procesne efikasnosti i zamenu energije dobijene iz fosilnih goriva onom dobijenom iz obnovljivih izvora. Kompenzaciju naše apsolutne emisije ugljen dioksida kupovinom zelenih sertifikata koristimo samo kao poslednje sredstvo - kada maksimalno iskoristimo sve mogućnosti za smanjenje emisija putem energetske efikasnosti i korišćenja obnovljive energije.

U PMOP-u u Srbiji smo ovu potrebu da se aktivno uključimo u adresiranje globalnih klimatskih izazova videli kao šansu da u našoj zemlji implementiramo dobre prakse i inovativne projekte u oblasti energetske efikasnosti, korišćenja obnovljivih izvora energije i smanjenja ugljeničnog otiska. Iz godine u godinu pravimo ambiciozne planove i realizujemo različite projekte u cilju povećanja efikasnosti. Kao kompanija, trudimo se da maksimalno smanjimo svoj uticaj kroz odgovorno snabdevanje energijom. Sva električna energija koja se koristi u našoj fabrići u Nišu proizvodi se iz obnovljivih izvora energije, za šta posedujemo zelene sertifikate.

PMOP fabrika u Nišu je u 2024. godini, kao i prethodne godine, deklarisana kao ugljenično neutralna u okviru globalne „Carbon Neutrality“ strategije koju PMI ima za sve svoje proizvodne centre. Ugljenična neutralnost fabrike u Nišu deo je PMI klastera 1 i potvrđena je od strane verifikacione kuće SGS.

Rezultati u 2024. godini:

- ▶ Specifična potrošnja energije smanjena je za 1% u odnosu na prethodnu godinu*
- ▶ Deklaracija ugljenične neutralnosti PMOP fabrike u Nišu, u sklopu Klastera 1 PMI fabrika i filijala (verifikovano od strane SGS-a)
- ▶ 100% električne energije koja se koristi u našoj fabrići dobija se iz obnovljivih izvora energije

* specifična potrošnja energije izračunava se na osnovu potrošnje energije po milionu proizvedenih cigareta

Lokalne inicijative sprovedene 2024. godine:

U skladu sa strategijom i planom za postizanje ugljenične neutralnosti, realizacija inženjerskih rešenja odvija se u fazama,

tako da je u 2024. u fabrići u Nišu nastavljena realizacija sledećih faza projekata započetih u prethodnom periodu. Opisani projekti rezultirali su smanjenjem potrošnje specifične energije iako je fabrika u toku 2024. godine ostvarila rekordnu proizvodnju.

- ① Ugradnja frekventnih regulatora na cirkulacionim pumpama i člerima i dodatna automatizacija sistema upravljanja čime je optimizovana potrošnja električne energije u sistemu proizvodnje hladne vode
- ② Zamena radikalnih ventilatora sa kaišnim prenosom u svim klima komorama EC (electronically commutated) ventilatorima čime je ostvarena ušteda u potrošnji električne energije na pogonu klima komora od 30-40%
- ③ Instalacija topotne izolacije na opremi u odeljenju pripreme duvana radi sprečavanja odavanja topote zračenjem i stvaranja topotnih gubitaka sa ciljem smanjenja potrošnje prirodnog gasa
- ④ Instalacija izmenjivača topote na postrojenju sušare za duvan radi iskorишćenja otpadne topote za potrebe kondicioniranja objekata čime je smanjena potrošnja prirodnog gasa

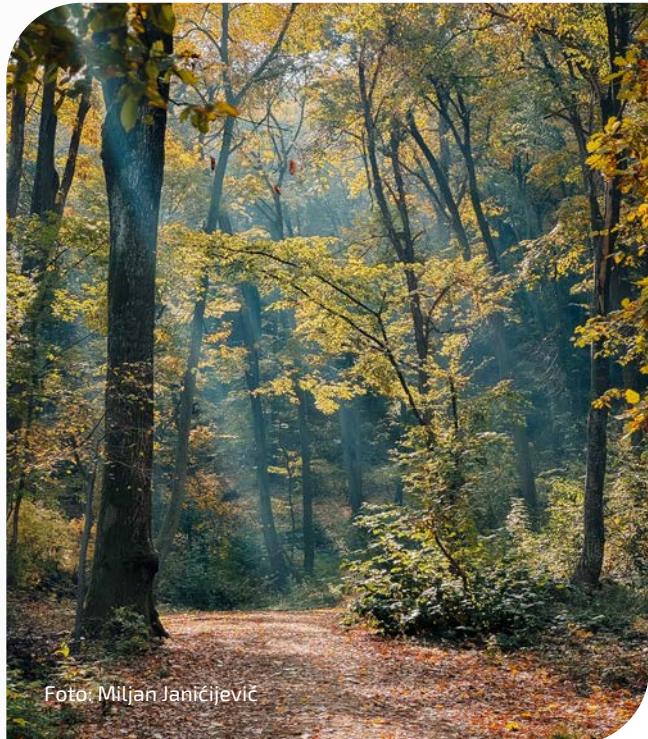

Foto: Miljan Janićijević

Pobednička fotografija na internom PMI konkursu na temu održivog razvoja

„Zeleni“ vozni park

U skladu sa globalnom strategijom u vezi sa voznim parkom, koja podrazumeva ubrzani prelazak na električne i hibridne automobile i opremanje naših vozila novim tehnologijama u cilju poboljšanja efikasnosti, PMOP u Srbiji koristi isključivo hibridna vozila. Od ukupnog broja vozila u voznom parku kompanije PMI u Srbiji, 92% predstavljaju hibridna vozila.

Pored toga, mi stalno promovišemo ekološki prihvatljivo ponašanje u vožnji naših korisnika službenih automobila i zato smo i u toku 2024. sproveli redovnu obuku korisnika službenih vozila pod nazivom „Defense driving training“. Svi naši korporativni automobili su opremljeni modernim GPS sistemima koji takođe prate stil vožnje. Analiza dobijenih podataka služi kao podsticaj našim zaposlenima da poboljšaju svoje performanse i smanje potrošnju goriva, što takođe pozitivno utiče na smanjenje emisije CO₂.

Ukupne emisije CO₂ našeg vozognog parka u Srbiji u 2024. godini iznose 485.554 kg CO₂e

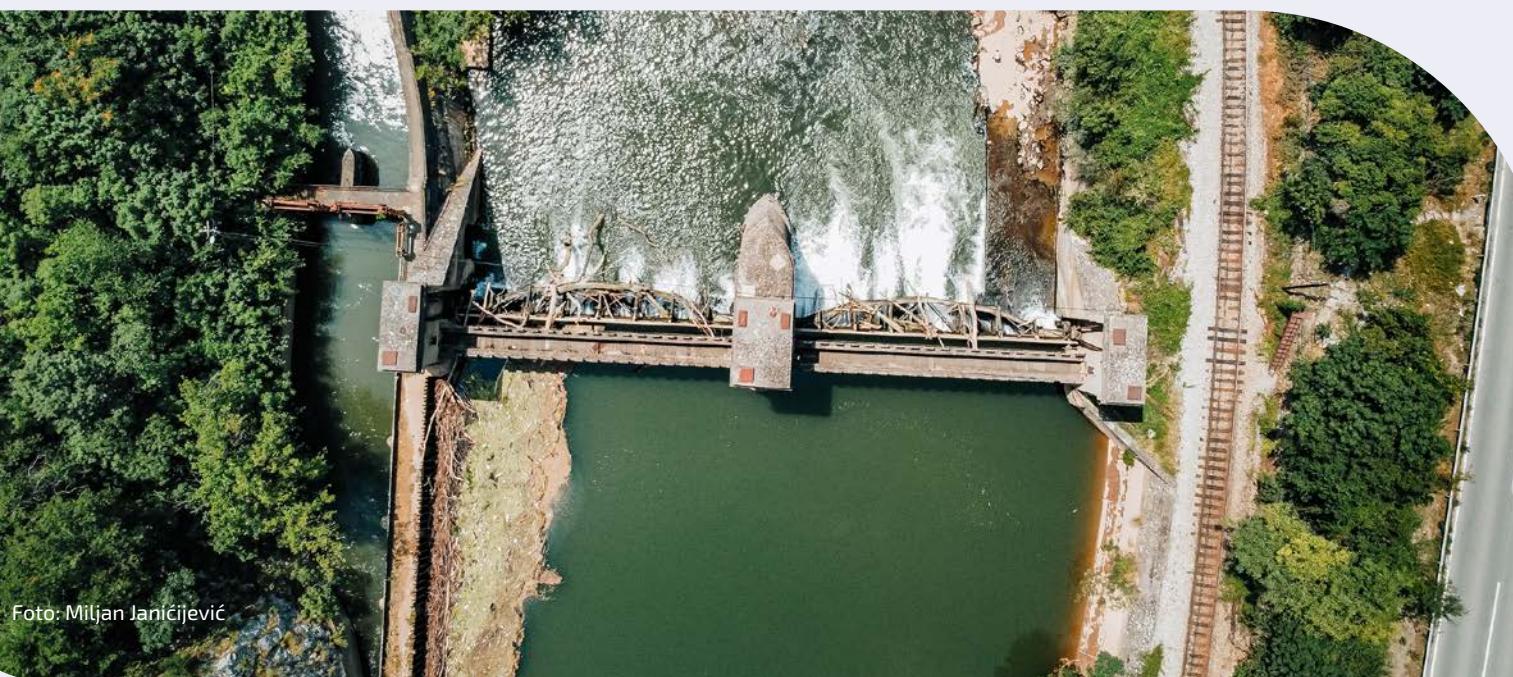

Foto: Miljan Janićijević

Upravljanje vodama

Dobro je poznato da je voda jedan od najvažnijih prirodnih resursa na našoj planeti, ali ujedno i najugroženiji klimatskim promenama. Održivo upravljanje vodama je neizostavan deo borbe protiv klimatskih promena, ali ovaj front je pun prepreka i izazova za mnoge zemlje, uključujući i našu.

Naš cilj je da optimizujemo potrošnju vode u našim operacijama, smanjimo vodenim otiskom naših proizvoda i adekvatno tretiramo otpadnu vodu koju generišemo u našoj fabrići.

Da bismo smanjili potrošnju vode u našoj fabrići, vodimo evidenciju o utrošenoj vodi i redovno analiziramo dobijene podatke, pratimo korišćenje vode kroz redovne revizije i inspekcije, optimizujemo režime rada opreme i preduzimamo niz drugih mera za održivu potrošnju vode.

AWS (Alliance for Water Stewardship)

Kao kompanija čiji je globalni stepen razvoja ekološke svesti na visokom nivou, PMI je 2018. godine započela primenu standarda Alijanse za održivo upravljanje vodama (AWS) sa ciljem da implementira pomenuti standard u svim svojim filijalama. Primenu AWS standarda je 2022. godine započeo i PMOP Niš koji je zvanično sertifikovan u februaru 2023. godine. Procenu usaglašenosti sa AWS standardom sprovodi WSAS - Water Stewardship Assurance Services. U toku 2024. godine je nakon uspešne posete tela za procenu usaglašenosti, prilikom koje nisu zabeleženi nedostaci, završen prvi trogodišnji ciklus AWS sertifikacije, a PMOP fabrika u Nišu će u skladu sa globalnom strategijom u 2025. aplicirati za ponovnu sertifikaciju AWS Standarda.

O standardu

Vlasnik standarda je organizacija pod nazivom Alliance for Water Stewardship, tj. Alijansa za odgovorno upravljanje vodama, iz Škotske. Ovu asocijaciju čine velike privatne kompanije, državne institucije, zakonodavni organi, javni sektor, manjinske grupe, udruženja, itd. Sve članice ove asocijacije čine globalni program saradnje koji doprinosi održivosti lokalnih vodnih resursa usvajanjem i promovisanim univerzalnog okvira za odgovorno i održivo upravljanje vodama. Osnova standarda jeste koncept održivog upravljanja vodama i princip „Misli globalno, deluj lokalno“ uz prepoznavanje i angažovanje relevantnih zainteresovanih strana.

Implementacijom AWS standarda, PMOP radi na tome da ponudi kredibilan, globalno primenljiv okvir za druge velike korisnike vode i zainteresovane strane u našem slivu, u želji da ih podstakne da sagledavaju svoje korišćenje vode, uticaj i zajedničke rizike u vezi sa vodom. Dugoročni cilj je da se udruže snage i postave temelji za saradnju i sinergijsko delovanje ka održivim praksama upravljanja vodom na lokalnoj teritoriji na kojoj živimo i poslujemo. PMOP je, u saradnji sa internim i eksternim relevantnim zainteresovanim stranama, pripremio plan upravljanja vodama i akcioni plan na osnovu pet glavnih oblasti od interesa u okviru AWS standarda.

U skladu sa pomenutim planom, akcije delimo na:

■ Društvene akcije, koje uključuju učešće u zajedničkim projektima koji se odnose na širu zajednicu, prikupljanje podataka u vezi sa vodom za procenu najkritičnijih rizika po vodu i prioritetnih akcija za ublažavanje ovih rizika, kao i zajedničkih aktivnosti sa lokalnim zainteresovanim stranama u cilju podizanja svesti, deljenja najboljih praksi i povratnih

informacija kako bi se angažovala zajednica.

■ Tehničko tehnološke aktivnosti, koje uključuju implementaciju tehnoloških rešenja za uštedu vode i unapređenja upravljanja vodom, kao i povezanih najboljih praksi, u cilju ostvarenja konkretnih ušteda, odnosno smanjenja količine vode za piće koja se koristi.

EcoLogic Expo u Niškoj tvrdavi

Društvene akcije i aktivnosti u 2024. godini:

1 Povodom Svetskog dana zaštite životne sredine, u organizaciji NVO „Mreža mladih - Manifest“ održana je nedelja posvećena zaštiti životne sredine „EcoLogic Expo“, koja je ove godine imala i poseban fokus na očuvanju vodnih resursa. Naša kompanija je podržala ovu inicijativu i 5. juna 2024. godine zajedno sa mnogobrojnim partnerima iz privatnog, javnog i civilnog sektora predstavila široj javnosti primere dobrih praksi, realizovane projekte i inicijative, kao i postignute rezultate u oblasti upravljanja vodama, otpadom i ostalim aspektima životne sredine.

2 U organizaciji odeljenja za održivost proizvodnje fabrike, marta meseca 2024. održana je „Nedelja Održivog razvoja“. Podizanje svesti među zaposlenima o aspektima životne sredine od izuzetnog je značaja jer svako od nas treba da doprinese kolektivnom rezultatu kroz aktivnosti koje redovno obavlja. Zaposleni su kroz interaktivno osmišljene igre i kvizove potvrdili svoje znanje iz oblasti upravljanja vodama, otpadom i ostalim aspektima životne sredine, a takođe se i bliže upoznali sa rezultatima postignutim u proteklom periodu.

3 Zaposleni PMOP godinama unazad podržavaju i učestvuju u lokalnim akcijama čišćenja i pošumljavanja. Akcije pod nazivom „Trash Challenge“ i „Neka Niš diše“ u organizaciji Banker Radia Niš, a uz podršku JKP „Mediana“ za cilj imaju angažovanje što većeg broja kompanija čiji zaposleni kroz društveno korisne aktivnosti doprinose podizanju svesti o značaju zaštite životne sredine. U akcijama učestvuje veliki broj zaposlenih PMOP i članova njihovih porodica.

Tehničko - tehnološke aktivnosti u 2024. godini:

- ① Saradnja sa konsultantskim kompanijama sa ciljem sagledavanja procesa, analize prirode otpadnih voda iz procesa fabrike, kao i pronašaska najboljeg mogućeg tehničkog rešenja za pitanje otpadnih voda.
- ② Adijabatsko dovlaživanje - Instalacija sistema za dovlaživanje vazduha unutar proizvodnih oblasti. Umesto vodene pare za dovlaživanje prostora koristi se demineralizovana voda pod pritiskom.

U 2024. godini ukupno je iz sistema javnog vodosnabdevanja zahvaćeno 73,975 m³, a u efluent ispušteno 44,361 m³.

Ukupna potrošnja vode u najvećoj meri zavisi od volumena proizvodnje u fabrici. Zato različitim inicijativama za uštedu vode, odnosno njeno racionalno korišćenje dolazimo do rezultata koji se naziva specifična potrošnja vode. Ovaj rezultat meri potrošnju vode po milionu proizvedenih cigareta u fabrici, i iz godine u godinu se smanjuje. Uprkos činjenici da je u toku 2024. fabrika u Nišu ostvarila rekordnu proizvodnju, inicijativama za uštedu vode uspeli smo da zadržimo pozitivan trend potrošnje vode za potrebe procesa proizvodnje.

Upravljanje otpadom koji nastaje u našim direktnim operacijama

U svetu sa ograničenim resursima, svi moramo da doprinesemo održivoj budućnosti smanjenjem otpada koji generišemo i odlažemo. Za našu kompaniju, odgovorno upravljanje otpadom podrazumeva smanjenje otpada koji se generiše u našim proizvodnim pogonima i kancelarijama, promovisanje ponovne upotrebe materijala, reciklažu i odgovorno odlaganje.

Resursi koje koristimo u proizvodnji su dragoceni, tako da nam je cilj da obezbedimo da se oni efikasno koriste, izbegavajući kreiranje otpada kada je to moguće. Naša kompanija vodi se principom Zero Landfill - 0% otpada odloženog na deponiju.

Rezultat u 2024. godini u fabrici u Nišu: 99.99% otpada reciklirano, dok insineracija zauzima 0.01% ukupne količine tretiranog otpada.

7. Poslovanje u skladu sa najboljim praksama

Mi u PMI-u vodimo biznis etički i sa integritetom. Ključne vrednosti u srži naše organizacije su transparentnost, pravičnost i poštovanje. Jasno definišemo očekivanja u pogledu etičkog ponašanja i poštovanja pravila i procedura koja važe kako za nas same, tako i za treća lica sa kojima radimo, a ova očekivanja su definisana pravilima i procedurama, kao i sistemima upravljanja kojima obezbeđujemo da se ona i poštuju.

Integritet u poslovanju

Za nas, poslovanje sa integritetom znači poštovanje zakona, našeg Kodeksa ponašanja (koji možete pogledati na sledećem [linku](#)) i drugih obaveza kompanije. Naš Kodeks ponašanja definiše pravila koja sledimo i opisuje vrednosti koje čine osnovu etičkog postupanja.

Svesni smo da reputacija kompanije proizilazi iz zbira naših pojedinačnih akcija. Stoga, jasno definišemo očekivanja u pogledu etičkog postupanja i pravila ponašanja koja imamo kako za sve zaposlene u našoj kompaniji tako i za dobavljače sa kojima radimo. Ta očekivanja su utkana i u naše sisteme upravljanja što nam omogućava da osiguramo da se ona i ispunjavaju.

Odgovorno zastupanje i poštovanje fiskalnih praksi

Za PMI, odgovorno zastupanje se odnosi na društveno zalaganje u skladu sa zakonom, profesionalnim standardima i etičkim principima, kao i internim procedurama kompanije. To znači da se prilikom zastupanja svojih pozicija kod zainteresovanih strana i ostalih društvenih činilaca ponašamo fer, pošteno i uz puno poštovanje drugih strana.

PMI teži da bude dobar korporativni građanin u svakoj zemlji u kojoj posluje. Plaćanje poreza u skladu sa realizovanim poslovnim aktivnostima nije samo dužnost, već i ključna stvar koju svaka kompanija treba da uradi kao deo odgovornog poslovanja u zajednici.

Sprečavanje korupcije

Podmićivanje je neprihvatljivo za našu kompaniju, jer podriva vladavinu prava i šteti društvu. Verujemo da poslovni ciljevi nikada ne bi trebalo da se postižu na nepošten način. Dosledno se držimo ovog principa, kako ne bismo ugrozili legitimitet našeg delovanja i naš ugled.

Nikada ne nudimo niti dajemo mito, niti dozvoljavamo bilo kome da plaća mito u ime naše kompanije. Izuzetno smo oprezni kada dajemo bilo kakve poklone ili usluge koji bi mogli izgledati kao pokušaj uticaja na profesionalne postupke ili odluke osobe koja ih prima. Nikada ne dajemo novčane naknade ili poklone državnim službenicima u zamenu za ubrzavanje određene procedure ili pružanje usluga mimo zakonskih rokova ili procedura. Naša kompanija ima internu proceduru koja detaljno reguliše ovu oblast i daje jasne smernice zaposlenima u pogledu svih interakcija sa državnim organima i službenicima.

Sprečavanje nezakonite trgovine duvanom

Ilegalna trgovina je stalna i rastuća pretnja, jer tehnologija, globalna trgovina i e-trgovina mogu stvoriti nove mogućnosti da kriminalci koji profitiraju od krivotrenih i krijumčarenih proizvoda dodu do potrošača. Ilegalna trgovina može izazvati ozbiljne probleme u oblasti javnog zdravlja, a prihodi od nezakonite prodaje koriste se za finansiranje drugih kriminalnih aktivnosti. Nezakonita trgovina stvara prepreku održivom razvoju, uz gubitke državnih prihoda koji dovode do manje ulaganja u javne usluge i infrastrukturu.

Sprečavanje ilegalne trgovine je, stoga, sastavni deo naših napora da dostignemo operativnu izvrsnost i izgradimo održivu budućnost. Značajno ulažemo u primenu inovativne tehnologije kako bismo obezbedili naš lanac snabdevanja i zaštitali potrošače i naše brendove, dok paralelno saradujemo sa drugima kako bismo pomogli u borbi protiv ilegalne trgovine.

Naša kompanija u Srbiji sarađuje sa nadležnim organima i drugim partnerima iz javnog i privatnog sektora na sprečavanju i smanjenju ilegalne trgovine PMI proizvodima, uključujući kontinuirani rad u okviru Koordinacionog tela Vlade Republike Srbije za borbu protiv sive ekonomije na čijem je čelu ministar finansija, kao i Radne grupe za borbu protiv krijumčarenja duvana na čelu sa direktorom policije. Pored ključnih aktivnosti u okviru ovih radnih grupa, naša kompanija aktivno učestvuje u inicijativama poslovnih udruženja na temu suzbijanja šverca i sive ekonomije kao što su Naled, AmCham, FIC i Privredna komora Srbije.

Sloboda udruživanja

Naša ambicija je da budemo poslodavac za primer u svim zemljama gde poslujemo širom sveta, što podrazumeva da obezbedimo poštene uslove rada za sve naše zaposlene. Posvećeni smo poštovanju svih međunarodno priznatih ljudskih prava u skladu sa Rukovodećim principima Ujedinjenih nacija (UN) o poslovanju i ljudskim pravima. Ophođenje prema ljudima sa poštovanjem i dostojanstvom su osnovni principi naše organizacione kulture i ujedinjuju sve nas u PMI-u.

Za našu kompaniju, pošteni uslovi rada su definisani kao sagledavanje radnih odnosa kroz stalni angažman i socijalni dijalog, uz promovisanje slobode udruživanja i prava na kolektivno pregovaranje. Posvećeni smo poštovanju prava zaposlenih da osnivaju ili se pridruže sindikatima i drugim organizacijama koje predstavljaju zaposlene po svom izboru. Promovišemo saradnju na pitanjima od zajedničkog interesa i poštujemo visoke standarde zapošljavanja i radnih odnosa.

U okviru Philip Morris Operations a.d. Niš aktivno je 5 sindikata, sa kojima postoji veoma bliska i konstruktivna saradnja, a sve bitne odluke vezane za zaposlene doneose se uz redovne konsultacije sa njima. U kompaniji je na snazi i Kolektivni ugovor, koji je obnovljen u novembru 2022. godine na period od naredne 3 godine. Potpisivanje novog kolektivnog ugovora, koji je prema utiscima svih učesnika ovog procesa jedan od najboljih i najsvetobuhvatnijih kolektivnih ugovora zaključenih između poslodavaca i socijalnih partnera na nivou naše države, potvrda je izuzetne saradnje koja se gradi godinama između predstavnika zaposlenih i kompanije.

Prijavljivanje nepoštovanja pravila i procedura

Kompanija ne dozvoljava bilo kakvo osvetoljubivo ponašanje ili pretnju u bilo kom obliku usmerenu protiv zaposlenih koji u dobroj nameri, prijave kršenje procedura kompanije. U radu sa našim zaposlenima vodimo se principom: „vaša je dužnost da prijavite“.

Da bi se omogućilo pravovremeno prijavljivanje mogućih kršenja pravila unutar kompanije, postoji nekoliko mehanizama: kontaktiranje direktnog supervizora ili rukovodioca odeljenja, obaveštavanje Menadžment tima, prijavljivanje sumnje na kršenje pravila Odeljenju za etiku i poštovanje pravila, Pravnom odeljenju, Odeljenju unutrašnje kontrole ili Odeljenju za ljudske resurse i organizacionu kulturu. Zaposleni takođe može anonimno prijaviti problem putem odgovarajuće digitalne platforme ili kontaktirati Call centar za poštovanje pravila koji je dostupan 24/7.

Kompanija temeljno istražuje sve prijave o neprihvatljivom ponašanju ili kršenju pravila i procedura i sprovodi korektivne mere.

Privatnost i zaštita podataka

Poslednjih godina, značajno je povećana svest o pitanjima privatnosti i kako kompanije pristupaju zaštiti ličnih podataka.

Čak i pre nego što je Direktiva EU o zaštiti podataka o ličnosti (GDPR) stupila na snagu u maju 2018. godine, kompanija PMI je razvila svoj globalni program zaštite privatnosti (GPP) kako bi uspostavila nove globalne standarde za zaštitu privatnosti podataka. Izvan EU, PMI postavlja GDPR kao svoj globalni standard u ovoj oblasti, gde god je to u skladu sa lokalnim zakonom i praksama, obezbeđujući da je cela PMI organizacija uskladena sa visokim standardom zaštite privatnosti. GPP se primenjuje kroz sisteme koje PMI koristi za rukovanje svim vrstama ličnih podataka kojima se raspolažu PMI filijale i dizajniran je da obezbedi uskladenost sa GDPR-om ili drugim relevantnim lokalnim propisima, politikama i praksama u vezi sa poštovanjem privatnosti podataka. GPP je sproveden u Srbiji 2018. godine.

Foto: Maja Radenković

Fotografije koje prate Izveštaj o nefinansijskom poslovanju za 2024. godinu odabrane su kroz interni foto-konkurs na temu održivog razvoja. Zahvaljujemo svim kolegama na učešću, a posebne čestitke upućujemo pobednicima: Miljanu Janičeviću, Danijeli Milosavljević, Maji Radenković i Jovani Jovanović.

PHILIP MORRIS OPERATIONS A.D. NIŠ

Bulevar 12. februar 74, 18000 Niš, Srbija

tel: +381 18 55 44 33 email: office.PMOP@pmi.com

PHILIP MORRIS OPERATIONS A.D. NIŠ

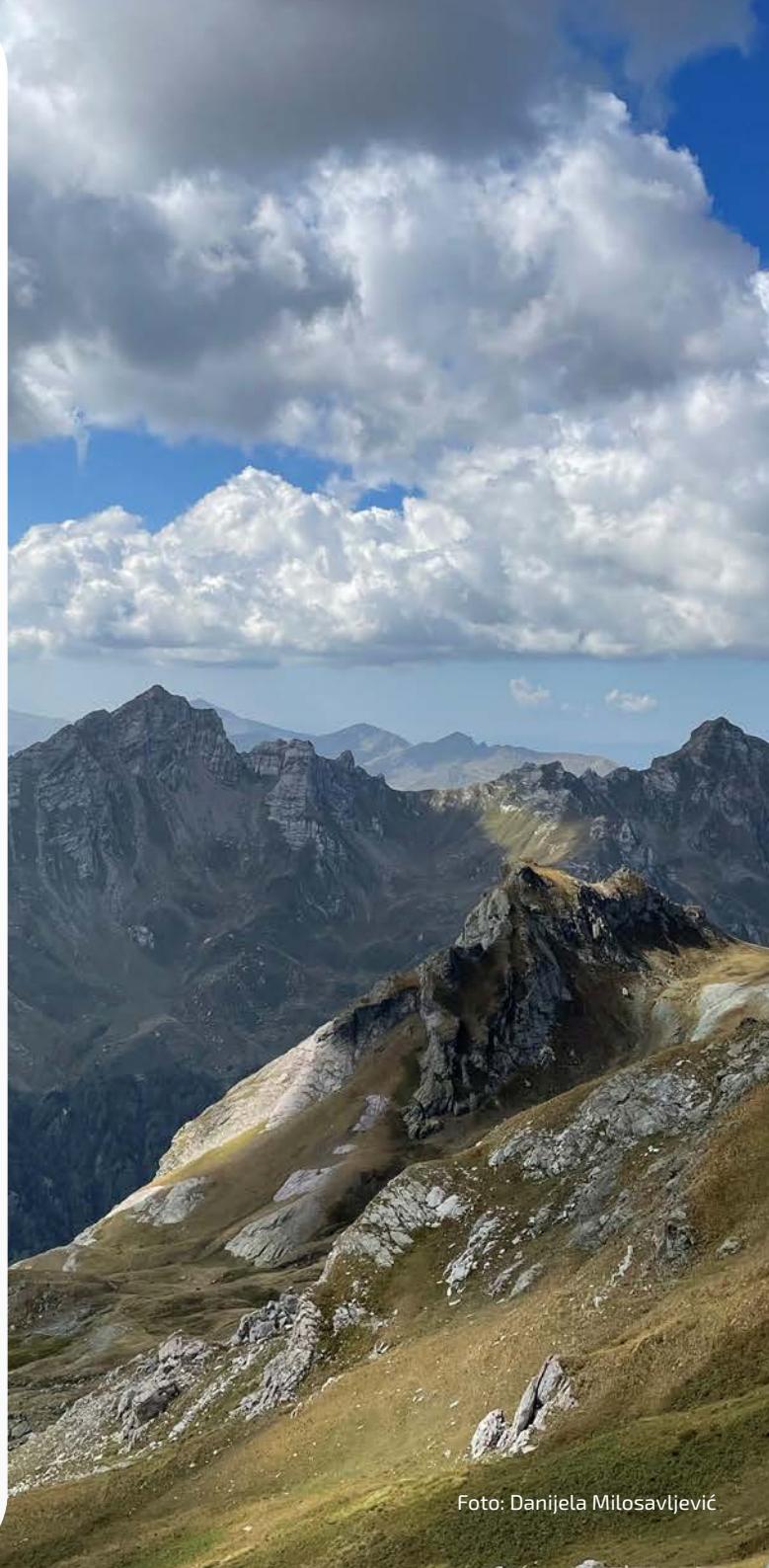

Foto: Danijela Milosavljević